

naša luč

1995
februar
2

iz korenin rastemo

piše L. B.

svečnica

Na ta dan po slovenskih cerkvah blagoslovljamo sveče. Bogoslužni obred temelji na besedah starčka Simeona, ki je potem, ko je v templju vzel v naročje Jezusa, hvalil Boga z naslednjimi besedami: **"Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika po svoji besedi v miru; zakaj videle so moje oči tvoje zveličanje, ki si ga pripravil pred obličjem vseh narodov: luč v razsvetljenje poganov in slavo Izraela, tvojeja ljudstva."**

S temi besedami in dejanjem je preroško napovedal vlogo novorojenega Mesije, za katerega je zapisano, da bo "luč v razsvetljenje poganov..." Zato je svečnica predvsem **praznik luči**, ta pa se najbolj ponazarja s svečo. Je simbol nesebičnega dajanja svetlobe in obenem stalnega odmiranja samemu sebi, da bi drugi lahko dobili svetlobo. Prižgana sveča ustvarja posebno "svečano" ozračje in poudarja skrivnostnost... Zato cerkev blagoslovlja sveče, ne dolgo tega pa so se po nekaterih slovenskih mestih po ulicah vile procesije vernikov, ki so z baklami v rokah praznovali praznik luči.

Na ta dan se spominjamo tudi **Marijinega očiščevanja**. Po judovski postavi je bila

vsaka žena po porodu "nečista":

- 40 dni, če je rodila dečka
- 80 dni, če je rodila deklico.

V tem času ni smela vstopiti v judovski tempelj in je zato ostajala doma.

Marija, Božja mati in devica tudi po rojstvu Mesije, ni bila dolžna spolniti judovske postave. Kljub temu je to storila. Tako je kot njen Sin ostala pokorna postavi in znova dokazala, da je "dekla Gospodova" ter povsem enaka ljudem svojega časa.

Marija je tako izpolnila dve stvari:

- sama sebe je obredno očistila
- svojega prvorojenca je darovala Bogu.

Prav s slednjim se potrjuje tudi Jezusov duhovniški značaj, ko je bil v templju postavljen (darovan) pred Gospoda.

Tudi **slavospev** starčka Simeona, za katerega je rečeno, da je bil pravičen mož, izraža potrditev mesijanske napovedi. Z Jezusom je v tempelj stopil sam Jahve (Bog), to pa je bilo tudi za Jožefa in Marijo vnovično razodetje Jezusovega poslanstva.

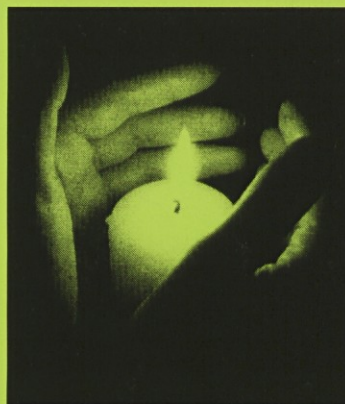
Kakor Simeon je tudi prerokinja Ana, ostarela vdova, ki je celo življenje služila Jahveju s postom in molitvijo, v Jezusu prepoznala svojega Mesijo in se sama od judovstva spreobrnila h krščanstvu.

praznovanje

Praznik, na katerega se zadnjič spominjamo Jezusovega otroštva in s katerim kon-

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
SV. JAKOB IN SV. FLORIJAN V
JUŽNEM PREDELU LJUBLJANE

(foto: Mirko Kambič)

čujemo božični čas, so skozi zgodovino različno imenovali, glede na samo vsebino, ki so jo v določenem času hoteli poudariti:

- **darovanje** (Jezusa v templju)
- **srečanje** (Jezusa s Simeonom)
- **očiščevanje** (device Marije)
- **svečnica**

Prva tri poimenovanja so bolj vsebinska, zadnje pa je dobilo ime po cerkvenem obredu blagoslovitve sveč, ki se bodo v tekočem letu rabile v cerkvi in po domovih vernikov.

Leta 386 so v Jeruzalemu obhajali praznovanje "očiščevanja preblažene Device Marije", na Zahodu (Rim) pa so ga kot praznik "Gospodovega darovanja" začeli slaviti šele v prvi polovici šestega stoletja. Pri preprostih vernikih pa ta dan ostaja najbolj zapisan kot svečnica ali praznik luči.

pregovori

Ako je svečnica zelena, bo velika noč snežena.

Kolikor dni pred svečnico ptiči žgoliijo, toliko dni po svečnici molčijo.

Če sonce o svečnici na jasnem vzhaja, bo še hujša zima.

436676

po - spravljen slovenija

V Ljubljani se je pred kratkim sešel častni državni odbor za počastitev 50. obletnice konca druge svetovne vojne in zmage nad fašizmom in nacizmom.

V odboru sodelujejo predstavniki različnih političnih strank, združenj in Katoliške cerkve.

Do tu je vse lepo in prav. Težava nastopi takoj, ko predstavnik Cerkve dr. Janez Gril odboru predloži določene predloge za vsebinsko temeljitejšo pripravo slovesnosti.

Zahteve kot so:

- prireditve naj opozori na bratomorno vojno na Slovenskem
- častnemu odboru naj pridružijo še predstavnika Nove slovenske zaveze, predsednika Svetovnega slovenskega kongresa in predsednika Zedinjene Slovenije iz Argentine

- v program naj se uvrsti slovesna zahvalna maša v ljubljanski stolnici in žalna maša za pobite domobrnce ter vse druge žrtve vojne na grobišču v Kočevskem Rogu

- kot slavnostni govornik naj nastopi tudi ljubljanski nadškof

- ob petdesetletnici naj se izdajo mrliški listi za vse zamolčane žrtve vojne,

pa pri večini članov odbora kar naenkrat naletijo na skoraj popolno nerazumevanje, misli se začnejo deliti na ideološke obrazce in iz "odbora" kar naenkrat nastane "razdor". Nasprotujejo zlasti "posinovljenci" nekdanje partije, njihovi potomci in tako imenovani padalci, ki ne morejo prestopiti svoje ideološkosti, kot kaže, jim je bila resnica že razodeta in jo imajo v zakupu. Najbolj pa boli dejstvo, da je predlogom nasprotoval tudi predstavnik Slovenske izseljenske matice; ta naj bi po svoji vlogi, ki jo predstavlja v odboru, zagovarjal misli in hotenja slovenskih izseljencev.

Le kako bomo po - spravljeni v Evropi, če se ne moremo spraviti pred domačim pragom?

Sapienti sat!

Ljubo Bekš

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95. Glavni urednik: Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija; odgovorni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana. Uprava: Cankarjevo nabrežje 3/ I, 61000 Ljubljana, tel. 061/221-371; 12-56-441

UREDNIŠTVO:
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):

Slovenija ..... 1500 SIT
Avstrija ..... 200 ATS

Anglija ..... 11 GBP
Belgija ..... 690 BEC
Francija ..... 106 FRF
Italija ..... 24.000 ITL
Nizozemska .... 35 NLG
Nemčija ..... 30 DEM
Švica ..... 27 CHF
Švedska ..... 130 SEK
Avstralija ..... 26 AUD
Kanada ..... 23 CAD
ZDA ..... 20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50100-620-13305 1010115-735329, DRUŽINA, s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d. d.: 50100-620-133 7383-99818/4. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.
PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

“norci vseh dežel, združite se!”

Za god vseh norcev - na pusta! Za veselo, brezskrbno, neumno pustovanje. Mladi se ti dandanes upajo vse reči. Je še rumen za kljunčkom in komaj prvi puh mu poganja pod brado in nosom pa ti že zabrusi: “*Bolj ko ste stari, bolj nori postajate, don Kamilo!*” Nisem utegnil pobarati, kako to misli. V direktnem ali prenesenem smislu? Ali v obojem.

Fanté moj, si kar zadel po svoje. Mar ne postaja ves svet danes čedalje bolj ena sama prekleta norija. Bolj se stara, že v 3. tisočletje leze, bolj nori in trapa. Je zame in za svet to znak obnovljene mladosti? Ali pa nam

gre - “tik pred zdajci”, tik pred koncem - vsem skupaj že malce na otročje?!

Kakorkoli že, me ne skrbi, kajti pustna norija in skrbi ne gredo skupaj. Beseda da besedo, ena neumnost prebudi, prikljče iz spomina drugo. In ob takih norih dnevih se ti v možganih zapisa ne traparije življenja spet začno sprehajati po ekranu spomina.

+ + +

Dve o premaknjem naglasu:

Dijaki smo radi zahajali v ljubljansko opero na najcenejši prostor, tako imenovani “oksenštant”. Pri premieri je nastopila slavna sopranistka Djundjenac. V začetku prvega dejanja začne:

“*Ko bila sem mlada, ko bila sem mlada...*” Nekdo zaregeče kot mlada kobila. Mi v gromko ploskanje in smeh. Ona se pokloni in ponovi: “**Kobila sem mlada...**”

- V prvih letih socializma smo imeli kar naprej množične politične sestanke. Neki Primorec iz našega bloka se je delal politično “zagrenjenega” in je s svojim ostrim glasom vedno vse prepvil: “**Tovariš sekretar, prosim za besedo!**” Predsednik ga opomni, da se tako ne reče. Mi v smeh, on še bolj: “**Tovariš sekretar, tovariš sekretar!**” In se ga je prijelo ime “**Tovariš sekretar**”, zadržega Primorca, ker ni zmozel spremeniti naglasa.

+ + +

V “tistih dneh” smo se morali med počitnicami “prostovoljno” prijaviti v delovno brigado. Tam smo za jutranjo molitev skandirali razne neumnosti, kot “*mi gradimo proggo, progga gradi nas!*” V brigadi smo imeli nekega študenta, ki se mu je v glavi nekaj zataknilo in je kar naprej ponavljal isto besedo. Npr. sredi političnega nagovora, ko je tovariš komisar zmerjal lene brigadirje, je odobravajoč vzkliknil: “**Téf, vera peša!**” Vsi v smeh. S svojo bedasto frazo je okužil vso brigado. Ob najrazličnejših priložnostih in besednih zvezah smo ponavljali “**Téf, vera peša!**” in se valjali od smeha. Takrat sem

prvikrat v življenju "v živo" spoznal, kako so "norčki" silno potrebni človeški družbi za zdravo duševno počutje. In kakšno pomembno vlogo so nekdanj odigrali inteligentni "dvorni norčki". - Po mnogih letih ga srečam sredi Ljubljane. Čez cesto mu zakličem: "**Téf, vera peša, kako se imaš!?**" "A ti si! Halo, stari. Zdaj pa ne več vera, ampak **"téf, komunizem peša!"** Lepo se imej!"

+ + +

Po naših farovžih se marsikaj neumnega in zanimivega dogaja. Imeli smo starejšo gospodinjno, pridno kot čebelo, tiho kot gozd, čisto kot angel, redoljubno in točno kot naš dragi nadškof Šuštar. Pa nam je vsak večer prijazno voščila lahko noč in vedno dodala: "**Pa kaj pišite, po čem bo špeh!**" Tisoč večerov vedno isto in tisočkrat smo se vedno od srca nasmejali ter vedno sproščeno zdravo zaspali.

+ + +

- "Dober večer, draga zakonca. Slišim, da sta zelo neumna in se kar naprej kregata za prazen nič. Dovolita, zbiram za naš "Klub norcev" razne neumne reke, vzklike, fraze. Imata kaj na zalogi?!"

- "Naj bo, don Kamilo, ampak to je naš hišni patent, strogo zaupno, nekaj zelo neumnega in učinkovitega. Če vam ne bo nerodno objaviti ga, nama ga ni povedati." (Zaradi mene, ampak le kaj bo rekel naš urednik NL) "Poslušaj zdaj dobro? Kadar nobena pametna več ne zaleže, se zatečem k naši ljubki očarljivi igrici. In če moja ljuba ženka še tak "rilec kuha", še tako trmasto

Pogled proti Alpam, levo Šmarna gora pri Ljubljani

"zganja tihi teden" ali pa dvigne še tak vihar prepira in jeze... jaz vztrajno ponavljam čarobni stavek: "Pardon, reče grof in mirno prdne v svoj lonček. Prasica, reče grofica in vsa užaloščena odide v svoje sobane!" Pomembna opomba: Če se ne posreči prvič, je treba recept ponoviti, ga čedalje bolj dramaturgizirati, se zvijati in pačiti pred "pacientom". Slej ko prej plane v gromsko smejanje in meni v - nežen objem."

+ + +

Moj sošolec Milo, ki je poleg drugih veččin odlično nastopal na amaterskem odru, me je obogatil z zelo zanimivo frazo. Imel je navado, da se je ob raznih poslavljanjih od ljudi postavil v sila vljudno pozo, se igralsko poklonil in s spremenjenim glasom dejal: "Milostljiva gospa, visoko spoštovani gospod, na svidenje, **pa hvala za zdravje in zbogom za potice** vam želi ob

novem letu vaš vdani dimnikarski pomočnik." Kolikokrat nas je spravil v najboljšo voljo.

+ + +

Dragi prijatelji! Naša luč razpisuje natečaj za najneumnejšo frazo stoletja. Norci vseh dežel, združite se! 1. nagrada: originalna oslovsko ušesa, 2. nagrada: liter stare slivovice, 3. nagrada: deža domače zaseke. Hvala za zdravje, z bogom za potice,

Vaš don Kamilo

**Hopsasa, risasa,
pustna nedelja -
lan' sem bil špeha sit,
letos pa zelja...**

zakrament sprave

“pobotanje” z Bogom

Človek je vedno težko priznaval odgovornost za svoje početje, dandanes pa nas razne ideologije naravnost vabijo, da za nered in motnje pri posamezniku in v medčloveških odnosih obtožujemo preteklost in družbo, dedno obremenjenost in okolje. Kjer človek prelaga odgovornost za svoja zavožena dejanja na druge in drugo, tam je ogrožena človeškost sama.

Glavna vsebina Jezusovega oznanila o skorajšnjem prihodu božjega kraljestva je vendar **vabilo k spreobrnjenju**: “Spreobrnite se in verujte evangeliju” (Mr 1,15) in “Kdor pravi, da nima greha, je lažnivec” (1Jn 1,8).

V spreobrnitvi življenja se najpomembnejše spremembe zgodijo v človekovem srcu, zunanje obnašanje je le izraz **notranjega prečiščevanja** (vendar “Ko se postiš, ne grdi svojega obraza... pomazili svojo glavo”, Mt 6,16). Spreobrnitev naj se kaže v premagovanju skušnjav, v dobrih delih, v pravičnosti in ljubezni. Ni preusmeritve k Bogu, če se ne pobratimo s človekom.

Irski misijonar je poglavarja germanskih rodov rotil: “Sežgi, kar si častil, in časti, kar si sežigal!” Odvrniti se moramo od malikov (denar, oblast, poželenje) in samo v Bogu iskati smisel življe-

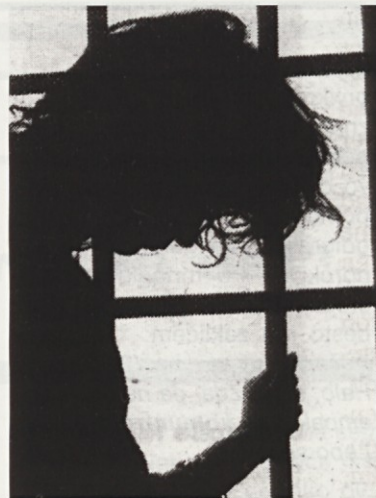
nja. On lahko ustvari novo srce, seveda če mu odgovorimo. Krščeni ima stalno zadolžitev, da se **upira grehu in živi Bogu**. Ker je težko vztrajati v dobrem, je Bog dal padlemu in spreobrnitve željnemu kristjanu možnost za spravo z njim. **Sv. Ambrož**: “V Cerkvi je voda in so solze - krstna voda in solze pokore.”

Oblike vsakdanjega pokorjenja so post, molitev, telesna in duhovna dela usmiljenja, branje sv. pisma... Vse to naj bi se prelilo v evharistično slavje, kjer se nam odpustijo naši grehi in dobimo moč, da se izognemo velikim grehom. V bogoslužnih časih - advent, post - pa bodimo veliko-dušnejši.

ko je pokora obred

Jezus je odpustil grehe posameznim grešnikom, od mrtvih Vstali pa je Cerkvi zaupal “službo sprave”. “Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani.”

Storjeni greh **prekine stik** z Bogom in s skupnostjo. Odpuščenje pa nas **spravi** z obema. Prepletenost cerkvenega občestva in zakramenta sprave se odraža v Jezusovih besedah Petru (in naslednikom): “Karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.” Hoče reči: če bo koga sprejel v cerkveno skupnost, bo sprejet v nebesih in obr-

Odpusti mi, o Gospod...

njeno. **Cerkev je pot sprave z Bogom!**

Zakrament sprave je po eni strani **osebno in človeško dejanje** s kesanjem, izpovedjo in zadoščevanjem, po drugi strani pa je **dejanje Cerkve**, saj grehe v Jezusovem imenu odpušča duhovnik po pooblastilu krajevnega škofa. Sadovi zakramenta so sprava, mir, duhovna radost in uteha. Kes je popoln, kadar se nam ob pomoči božje milosti greh zastudi iz ljubezni do Boga. Nepopoln pa je, če nam je žal zaradi škode (kazen, bolezen ipd.) Prvi izbriše tudi velike grehe ob trdni volji, da se jih čim prej ispovemo pri zakramentalni spovedi. Drugi nima te moči, je pa ob božji milosti in odvezi zadostna osnova zakramentalnega odpuščanja.

Priznanje krivde je po naravi razbremenilno in sproščujoče za dušo. Pri spovedi je neodtujljiv del zakramenta. S priznanjem se podvržemo milostnemu božjemu sodniku, zato moramo o velikih grehih **navesti število, vsebino in okoliščine grešnega dejanja**. Cerkvena zapoved veže vsakega, ki se sebe zaveda, da se enkrat

Začetek vsega je lahek, zadnje stopnice dosežemo najtežje in zelo redko.

J. W. Goethe

na leto spove smrtnih grehov, medtem ko se predložitev malih grehov božjemu sodniku zelo priporoča za izostritev vesti in duhovno rast.

Zadoščevanje zahteva od nas, da z grehi povzročeno škodo (ukradeni predmeti, dobro ime) popravimo in od spovednika naloženo pokoro skrbno opravimo. Duhovnik je v spovednici kot milostni sodnik in nas v Jezusovem imenu z odvezo spet sprejme v cerkveno skupnost.

zakrament bolniškega maziljenja

Bolezen prizadene celega človeka, tudi zato, ker se čuti izločena iz življenja družbe. Po drugi strani človek v boleznih lahko pridobi zrel pogled na minljivost dobrin tega sveta. Huda bolezen je znanilka smrti. Je pa tudi posledica greha, ki moti red v stvarstvu. Vendar evangelij odklanja miselnost, da je bolezen neposredna kazen za greh. Bog hoče življenje: Jezus je zmagovalec nad boleznijo; čudežna ozdravljanja izpričujejo, da se

božje gospostvo uveljavlja v človeštvu. Bog je bolnikom še posebej blizu, še več: *"On si je naložil naše bolečine..."* (Iz 53,4). Jezus se je z bolniki poistil: *"Bolani sem bil in ste me obiskali..."* (to delo usmiljenja odloča o usodi večnosti!)

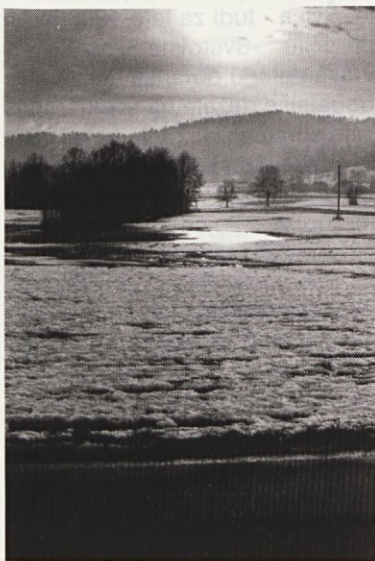
Jezus je naročil apostolom: *"Bolnike ozdravljajte..."* (Mt 10,8). Cerkev je naročilo izpolnjevala s postavljanjem bolnišnic, domov za ostarele, z redovnimi družbami za oskrbo bolnikov... Ker Boga skrbi življenje in zdravje celega telesno-duhovnega bitja, tudi zdravniki, ki zdravijo telo, po svoje izpolnjujejo Kristusovo zahtevo.

Najodličnejše sredstvo pri oskrbi bolnikov je **zakrament bolniškega maziljenja**. Osnovan je na Jezusovih odnosih do bolnikov. V poročilu o poslanstvu dvanajsternih je dan namig zanj: *"Mnogo bolnikov so z oljem mazlili ter jih ozdravili"* (Mr 6,13). Že v prvih krščanskih skupnostih so delali po navodilu apostola Jakoba: duhovniki so na bolnike polagali roke in jih mazlili z oljem in *"verna molitev bo bolnika rešila in Gospod mu bo polajšal in če je v grehih, mu bo odpuščeno"*, se končuje njegovo pismo (Jk 5,14-15).

Polaganje rok pomeni zaupno naklonjenost, uteho in osrčenje, to je kretnja blagoslavljanja. Olje je sredstvo nege in zdravja. Ni zapisano, da bi ga Jezus uporabljal (le slino), pač pa so ga še za časa njegovega življenja apostoli. Duhovnik mazili bolnikovo čelo in dlani ter s tem zaznamuje in obdaruje celega človeka.

Bolniško maziljenje dopolni, kar je krst začel: **prilicenje** Gospodovi smrti in vstajenju. Je tudi dopolnilo krščanske pokore in zagotovilo novega življenja.

pripravil B. Makovec

Rudarji so se z dvigalom spuščali v jamo. Čim globlje so se spuščali, bolj vroče je bilo. Eden od njih je grdo preklinjal vročino in posmehljivo dejal: "Verjetno smo že blizu pekla, tako vroče je. Kaj mislite, kako daleč je do pekla?"

Rudar, ki je nejevoljen poslušal preklinjanje, mu je odvrnil:

"Zate je pekel tako daleč, kolikor je dolg en člen verige, na kateri visi naše dvigalo. Če ta člen popusti, se boš takoj znašel v peklu."

+ + +

K modremu puščavniku je prišel mladenič in potožil, da je razočaran nad Cerkvijo, ker je tako nepopolna. Starec ga je peljal k zidu svoje kapele in ga vprašal, kaj vidi. Mladi človek mu je odgovoril:

"Vidm staro zidovje, poraslo s plevelom in mahom."

Puščavnik je pokimal in dodal:

"In vendar stanuje v tej neobljudeni hiši sam Bog. Tako je tudi s Cerkvijo. Ne more biti čista in popolna, ker jo sestavljajo ljudje. Tudi ti si človek, navaden in nepopoln. Povem ti: četudi boš našel kje popolno Cerkev, bo nehala biti popolna v trenutku, ko se ji boš ti pridružil."

pismo našega župnika

p. Robert Podgoršek
župnik v Zürichu

Dragi slovenski rojaki!

Ko me je odgovorni urednik po telefonu zaprosil, naj napišem Pismo našega župnika, sem okleval. Ne zgolj zaradi časovne stiske, marveč ker gre za uvajanje nove rubrike. Objavljeno je šele prvo pismo (izpod peresa glavnega urednika - kar se spodobi). Torej zgledov še ni. Pa tudi napisati pismo, ki naj obsega 98 vrstic oziroma 3.946 znakov, ni lahka naloga. Še najmanj pa pisati vesoljni družini Slovencev zahodnoevropskih dežel. Kakorkoli že - obljubil sem.

Pismo pišem v času, ko smo komaj dodobra prestopili prag novega leta. V meni še odmeva minulo leto. Z vsem lepim in žalostnim. In kot da je to slednje prekrilo lepo. Morda zato, ker sem imel še na zadnji dan leta pogreb? Ali pa ker je izguba človeka v tujini še posebej boleča? Zato, ker ljudje navadno odhajajo v najboljših letih, izpiti od dela, neuresničenih načrtov, neizpetih pesmi, neizsanjanih sanj...?

Spomnim se Nežke. 30 let zdomstva; 25 jih je štela, ko se je podala v svet. Na večer pred praznikom Srca Jezusovega sem jo prevedel. Njena zadnja prošnja je bila, naj ji pripeljemo ljudi, ki bodo govorili slovensko. In še to si je želela, da bi ji ob pogrebu zapeli "Gozdič je že zelen..." Pokopali so jo v Neaplju, kjer sta si z možem postavila hišo. Na dan pogreba smo se v Zürichu zbrali k pogrebni maši. Na koncu

smo ji izpolnili še njeno zadnjo željo. Zapeli smo ji slovensko pesem "Gozdič je že zelen", daleč od kraja pogreba, globoko pretreseni nad še eno zdamsko usodo.

Pa Márjana, moj letnik. Ko sva si v Zürichu segla v roke, je dejal: "Na svidenje v domovini. Dobimo se v Celju." Takrat nisem pomislil, da bo najino snidenje obenem slovo. Tisto, ko se korak ustavi ob odprtem grobu in srce ihti zaradi boleče izgube, ko ostanejo samo še solze, upanje in molitev.

Čedalje težje je čakal dan, ko se bo lahko za zmeraj vrnil v Izolo, kjer si je postavil hišo. Za seboj je imel 29 let trdega dela v Švici. A dan vrnitve je prišel tako nenadejano. Na prvi dan, ko je prispel na letni dopust. Možganska kap.

V Švici je problem zasvojenosti z mamili še posebej boleč. V preteklem letu so našli 400 smrti - za 17 % več kot leto prej. Tudi slovenske družine niso obvarovane pred to nevarnostjo. Mitja je skušal strahote tega pekla. Ko se je hotel izvleči iz tega peklenškega brezna in ko je dajal največ upanja, da mu bo to uspelo, je v trenutku slabosti segel po igli. Bilo je usodno. Pa jih je dopolnil šele osemnajst. Zdelo se mi je, kot da nam govori: "Hotel sem uloviti ptico, pa je odletela. Hotel sem utrgati cvet, pa je ovenel. Hotel sem vam še nekaj reči, pa sem odšel..." To je bil dan, ko so umrle sanje.

Jože nas je zbral ob svojem preranem grobu na silvestrski dan. 25 let tujine; dvajsetleten je prišel v Švico. V dveh mesecih je bolezen ugasnila življenje očeta dveh nepreskrbljenih otrok. Pa so bili tako srečna družina. In potem prizor matere vdove, kako se opoteka proti grobu, na vsaki

strani se je oklepata otroka in nikogar ni, na katerega bi se lahko naslonila in se ga oprijela v najtežji uri. Iz čisto birokratskih razlogov ni mogel priti na pogreb nobeden od njenih najbližjih.

Ne vem, ali bo urednik zadovoljen z mojim pismom. In Vi, ki ga berete. Toda to nosim v sebi. Tudi to je del mojega življenja v tujini in del duhovniškega delovanja med slovenskimi rojaki. Velika večina tistih, katerim sem poslan, ima za seboj dvajset in več let tujine. V teh letih se je marsikaj spremenilo. Švica - tudi za leto 1993 je po poročilu Svetovne banke v Washingtonu obranila naslov najbogatejše dežele na svetu - se je zelo spremenila. Zanj nekaj šteje le mlada, zdrava delovna sila. Kot da pozabljajo, kako so tam v 60. in 70. iskali tujce za delo. Da se za sedanjo blaginjo lahko zahvalijo predvsem tistim, ki so pred dvajsetimi in tolikimi leti poprijeli za vsakršno delo in bili zadovoljni z najnižjo plačo. Dandanašnji pa so ti krivi za vse, kar gre narobe. Sovraštvo do tujcev narašča. In vse nas držijo še v skupnem balkanskem kotlu, tega pa se drži vse drugo kot dober glas.

(nadaljevanje na strani 14)

Slovenija

Moja dežela

na sploh

ŠKOF DR. JANEZ JENKO

24. decembra lani je umrl koprski škof v pokoju dr. Janez Jenko. Rojen je bil leta 1910 v župniji Mavčiče, duhovnik je postal leta 1934, nato pa je služboval kot kaplan v Kostanjevici na Krki. Že po nekaj mesecih je prevzel službo vzgojitelja v Škofovih zavodih. Od 1940. do 1946. je poučeval verouk na katoliških gimnazijah v Beogradu. Škofovsko posvečenje je prejel 1964. Njegovo prizadevanje, da bi bila apostolska

administratura Slovensko Primorje povzdignjena v škofijo, je bilo uresničeno l. 1977. Na čelu škofije je bil skoraj deset let. Opravil je obsežno pastirsko delo, med drugim je tednik "Družina" razširil na vse tri slovenske škofije. Žalne slovesnosti se je udeležilo 14 škofov in mnogo duhovnikov ter vernikov.

JANEZ SVETOKRIŠKI

Ob 280. obletnici smrti so v Vipavskem Križu odkrili doprsni spomenik kapucinskemu pridigarju in prvemu slovenskemu pripovedniku Janezu Svetokriškemu. To je njegov prvi spomenik sploh; po znanem pridigarju ni še

imenovana nobena ulica ali trg, še izvirno ime kraja Sv. Križ so spremenili. Odkritje spomenika je spremljal bogat kulturni program.

JASLICE

Časopisno podjetje Kmečki glas je letos že petič priredilo razstavo družinskih jaslic. Tokrat so jo pripravili v stekleni dvorani v atriju Magistrata. Vse poslane jaslice sta skrbno ocenjevala in najboljše izbrala dva strokovnjaka arhitekta.

Turistično društvo Postojna pa je pripravilo, kot že nekaj let poprej, v Postojnski jami žive jaslice. Za božič in v novem letu so v isti podzemni dvorani poživili praznično ozračje božično petje in koncerti.

LUČ MIRU

Slovenski katoliški skvti so z Dunaja v Ljubljano in Maribor prinesli tako imenovano Luč iz Betlehema. Z njo se pridružujemo evropskemu prizadevanju za razumevanje in sprejemanje drugačnih ljudi, s čimer naj bi zmanjševali nestrpnost. Betlehemska luč je bila prvič prižgana 1986, pri nas 1991. Sprejela jo je skoraj vsa Evropa.

DEŽELA VINA

ČE NE BI BILO SLOVENSKEGA VINA,
BI BILO VSAKO VINO DOBRO.

MARKO

(Frankfurt) Spomin na diakonsko posvetitev v Dravljah v Ljubljani

Na sprejemu v Ljubljani so skavti pripravili prepričljiv in presrešljiv program o nasilju in o prizadevanjih za dobroto. Navzoča sta nagovorila ljubljanski nadškof in predstavnik države. Nato so ljudje ponesli luč na svoje domove in k prijateljem.

VRTCI

Vzporedno z rodnostjo upada tudi število otrok v vzgojnovarstvenih zavodih. Vseh zavodov je v Sloveniji 776, v njih pa so 66.703 otroci, kar je 10.500 (ali 14 odstotkov) manj kot pred desetimi leti. V oddelkih je v povprečju 19 otrok (največ - 24 - v Brežicah in najmanj - 16 - v Ilirski Bistrici, Hrastniku in Piranu).

OBLETNICA SAMOSTOJNOSTI

Četrto obletnico plebiscita (dan pred božičem) so praznovali v mnogih krajih Slovenije, glavna prireditev je bila v Novi Gorici. - Pri Sv. Katarini nad Ljubljano so v spomin na ljudsko odločitev imeli slovesnost z molitvami za domo-

vino. Obredu je ob velikem kresu sledil kulturni del.

ČLOVEKOLJUBNA DEJAVNOST

Notranje ministrstvo razpolaga s petimi helikopterji, s katerimi opravlja tudi humanitarno dejavnost: gorsko reševanje, prevoz bolnikov, poškodovancev in dojenčkov v inkubatorjih. Od leta 1986 so prepeljali 220 dojenčkov, 150 težkih bolnikov, 623 težko poškodovanih oseb in 125 smrtno ponesrečenih. V dobrih osmih letih so rešili nad tisoč življenj.

NAJLEPŠA MESTA

Turistična zveza Slovenije je pripravila 24. tekmovanje za najbolj urejen in najčistejši slovenski kraj. Ptuj je dobil nagrado za kulturno najbogatejši turistični kraj. Kranjska Gora kot najbolj izrazito turistično naselje, Kamnik pa prvo nagrado kot turistični tranzitni kraj s privlačnimi izletniškimi točkami. Nagrad je bilo kar precej, saj so tekmovali tudi bencinski servisi, železniške in policijske

postaje, zdravilišča, kmetije, vrtovi in celo vojašnice.

TURIZEM

V prvih desetih mesecih lani smo s turističnimi uslugami zaslužili 770 milijonov ameriških dolarjev, kar je četrtno več kot pred enim letom. Domačih turistov je bilo 10 %, tujih pa kar tretjino več kot lani v istem času. Turistični delavci upajo, da bodo letos presegli uspehe iz leta 1990.

POMOČ ŠOLSКИM OTROKOM

Nekatere dobrodelne ustanove, med njimi Karitas in Rdeči križ, so konec leta pripravile akcijo zbiranja šolskih potrebščin za otroke v Bosni. Vsega skupaj so otrokom najbolj prizadetih območij poslale pet transportov navedene robe v skupni vrednosti nad milijon tolarjev.

SLOVENSKE JAME

Petnajst upravnikov enaindvajsetih turističnih jam v Sloveniji je ustanovilo jamarsko združenje. Cilj nove skupnosti je izmenjava izkušenj o varovanju, vodenju, osvetljevanju in vzdrževanju jam. Odločili so se, da se vključijo v mednarodno jamarsko ustanovo, ki v 17 državah združuje 63 jam.

GOSPODARSTVO

Novembrski obseg proizvodnje je bil v primerjavi z oktobrom večji za 8,4 odstotka, v lanskih enajstih mesecih pa je predlanske enajstmesečne proizvodne izide presegel za 7 odstotkov. Od predlanskega do lanskega novembra se je število brezposelnih zmanjšalo za 9 odstotkov. Novembrske cene so bile v primerjavi z oktobrom večje za 1,5 odstotka, v primerjavi z novembrom 1993 pa so se povečale za 19 odstotkov.

VINARSTVO

Lani so slovenski vinogradniki pridelali 118 milijonov kilogramov grozdja oziroma 82 milijonov litrov vina. Na domačem trgu je bilo prodanih 52 milijonov litrov vina, s čimer so se zaloge vina znižale na 40 milijonov litrov. To je skoraj normalen obseg zalog. Količinsko je vinski letnik 1994 manjši kot predlanski, kakovost pa je izjemna, zlasti na Primorskem.

PREMOGOVNICI

Leta 1993 so zaprli rudnik rjavega premoga v Laškem in jamo Loka v Zagorju, do leta 2000 naj bi jih zaprli tudi v Zagorju, na Senovem in v Kanižarici. Rjavi premog bodo takrat kopali samo v Hrastniku in Trbovljah.

Poraba rjavega premoga se je v zadnjih štirih letih znižala od 1,68 milijona ton na 1,2 milijona ton. Število rudarjev se je v istem času znižalo za četrtno, in sicer na 2.987 delavcev. Za donosno izkoriščanje premoga so primerne zaloge samo v Trbovljah in Hrastniku; z njimi bi krili 50-letno porabo premoga te kakovosti. Zapiranje navedenih premogovnikov bo stalo 14,5 milijarde tolarjev.

SMUČARSKI USPEH

Naša slalomistka Urška Hrovat je v Franciji zadnji dan leta zmagala v tekmovanju za svetovni smučarski pokal.

NAJTOPLEJŠE LETO

Preteklo leto je bilo v 153 letih, torej kar vodimo evidenco o temperaturah zraka, najtoplejše; povprečna letna temperatura je bila 11,8 stopinje Celzija. Tudi poletni dnevi s povprečno temperaturo 21,3 stopinje so rekordni. Hladnih dni s temperaturo pod ničlo smo imeli samo 52 (dolgo-

(Stuttgart) G. Andrej Grasselli, generalni konzul in dr. Drago Čepar, državni sekretar za družino, na naši prireditvi ob dnevu slovenskih družin

letno povprečje je 90 dni). V Ljubljani je sonce sijalo 1.966 ur, kar je po letu 1951 drugo z oblaki najmanj zakrito nebo.

od tu in tam

DIVAČA

V znanem in pomembnem primorskem prometnem križišču so odprli lokal Orient Express. Ime je prevzeto od znamenitega vlaka, ki je petičneže vse do druge svetovne vojne prevažal iz Pariza prek naših krajev do Carigrada. Tudi oprema salona posnema njegov stil. Novi lokal bo ponujal poslovne, gostinske in turistične usluge ter prostor za razstave in prireditve.

DOMŽALE

Domžalska knjižnica, ki je namenjena okrog tridesettisočim prebivalcem, praznuje 90-letnico delovanja. Danes razpolaga z 90.000 knjigami, 240 časopisi in 6.000 videokasetami in ploščami.

Izposoja je računalniško vodena. Na leto imajo dvesto tisoč obiskovalcev, ki si sposodijo 280.000 knjig. Njeni podružnici sta v Mengšu (16.000 knjig) in v Moravčah (10.000 knjig). Potujoče izposojevalnice knjig domažlske knjižnice so v Krašnji, na Trojanah, v Radomljah in Mengšu.

GOROPEČE

Vasica v občini Domžale je končno dobila okoli 2.000 metrov asfaltne ceste od Goričice prek Žabelj do Goropeč in s tem povezavo z regionalnim cestnim omrežjem. Naložba je stala 170.000 DM; sredstva so zbrali krajanji s samopriskom.

KAMNIK

Za božične in novoletne praznike je Simfonični orkester pripravil koncerte v večjih krajih tega področja. Z njimi so začeli pred petindvajsetimi leti, tako da so že tradicionalni. Člani orkestra so nekateri znani domači glasbeni ustvarjalci.

(Oberhausen) Utrinek z miklavževanja v slovenskem centru

KAPELA

Vodstvo VG Kapela je pol hektarja vinogradov pustilo neobranega prav do božiča, ko so iz žičnih "kletk" (da bi ga ptiči ne pozobali) potrgali grozdje, ki zaledenelo vsebuje več sladkorja kot jesensko. To grozdje bo do naslednje zime postalo slastno "božično vino" posebne kakovosti. Prodaja se v tridecilitrskih stekleničkah in se uživa na praznične dni.

LENDAVA

Na dvojezičnem področju lendavske in soboške občine so v decembru pripravili tri knjižne sejme, da bi tiskano besedo bolj približali bralcem. Sejem so poživile spremljajoče kulturne prireditve.

LOG-DRAGOMER

Osnovna šola tega kraja se ponaša z raznotero dejavnostjo. Najbolj so ponosni na arheološki muzej (predmeti iz časov mostiščarjev). Poleg tega imajo še biološki, planinski, prometni in zgodovinski krožek, košarkarsko in odbojgarsko moštvo, folklorno

skupino, lutkovni in šahovski odsek ter oddelek za računalništvo. Tako dinamičnih osnovnih šol v Sloveniji ni dosti.

MEŽICA

V 330 let starem rudniku svinca in cinka so zaradi nedonosnega izkopa ustavili izkoriščanje rude (premajhna vsebnost svinca in cinka) in pustili, da je 150 kilometrov rovov (od vsega 800 km) začela polniti voda; rudnik pa bo dokončno "potopljen" šele leta 1999. V dobrih treh stoletjih so pridobili milijon ton svinca in pol milijona ton cinka. - Rudnik je sodeloval pri gradnji bolnišnice, šol, elektrifikaciji doline, nad 1.000 stanovanj za rudarje... Zapiranje plačuje država, ki bo posrbela tudi za delovna mesta še 210 zaposlenih rudarjev.

NOVA GORICA

Frančiškanski samostan je odprl vrata don Pierinovi ustanovi za prevzgojo zasvojenih z mamili. Skupnost slovenske Karitas, ki se imenuje Srečanja, je že sprejela deset fantov (sedem Slovencev in tri Italijane); pripravljajo pa se na sprejem še 15 odvisnikov, ki se po prevzgoji žele vključiti v normalno družbo. - V Sloveniji je več kot 5.000 narkomanov, v don Pierinovi komunah, v glavnem v Italiji, pa se zdravi 34 Slovencev, kroničnih jemalcev mamil.

RADENCI

Letos je bilo že četrto srečanje slovenskih zdomcev (po podatkih iz 1991 naj bi bilo po svetu vsega 40.000 Slovencev). Namen srečanj je omogočiti zdomcem stik z državnimi ustanovami, ki jim lahko pomagajo pri reševanju zdomskih težav. Na prireditvi v hotelu Radin so poleg državnega sekretarja za Slovence po svetu, ki je imel glavni govor, svoje pri-

pomnili tudi udeleženci. V kulturnem programu smo lahko poslušali izseljenske pevske in folklorne skupine.

ROJE PRI DOMŽALAH

Osnovna šola za prizadete otroke je stara že 30 let. V njej je v petnajstih razredih razporejenih 153 otrok, in sicer v oddelke za lažje prizadete, v program za srednje in težje prizadete ter v razvojni program za predšolsko vzgojo. Za učence, med katerimi je tudi 29 rejencev, skrbi petindvajset defektologov in logopedov. Ob navzočnosti občinskih veljakov in staršev so za tridesetletnico obstoja gojenci pripravili ganljiv kulturni program.

SUŠJE PRI RIBNICI

V tem naselju se je zbralo lepo število predstavnikov državnih in drugih ustanov, da bi podelili priznanje kmetu, lastniku krave, ki je v trinajstih letih dala nad 100.000 litrov mleka. Vrli poljedelec redi na petnajstih hektarjih travnikov od 12 do 15 krav, od katerih letno namolze okoli 30.000 litrov mleka. To mu uspeva z ustrezno mešanico krme.

(Oberhausen) Otroci so večše narisali sv. Miklavža

vrenje v slovenskem kotlu

PRESEDNIK KUČAN POVA- BIL PAPEŽA JANEZA PAVLA II.

Ob tem povabilu mi je prišla na misel božična pesem, ki smo jo peli včasih in jo še vedno pojejo: "Pastirci vi, kaj se vam zdi, al' ste kaj slišali?" V zadnjem času že drugič ponovljeno povabilo. Razveseljivo, ni kaj, toda kakor za koga. Kristjani bi morali biti verjetno veseli, če ne bi iz izkušnje vedeli, da se **za tem povabilom skriva nekaj povsem določene-ga**. Če mene vprašate, bi povabilo poslala za letošnje jubilejno leto, tako bi lahko opravili vse v istem času in v istem "aranžmaju", saj je na primer novi ljubljanski župan Rupel pred dnevi obljubljal za 50. obletnico zmage nad fašizmom veliko zabavo. Ker še nismo bogata dežela in ker vsako praznovanje veliko stane, bi lahko iste scenarije uporabili tudi za obisk papeža, saj se je že Potemkinu pred več kot dvesto leti posrečilo z nekaj kulisami prevarati cesarico Katarino II. Upam, da bo takrat ljubljanski župan Rupel, ki orje kot buldožer, dosegel, da se postavi na staro mesto "sramotilni in lažni" kamen pred stolnico, kjer bo sv. oče gotovo maševal in tako

ves vesel ugotovil, **kako novi župan skrbi za "zgodovinske" spomenike**. Upam, da ga bosta tako predsednik Kučan kot župan Rupel spremljala na ogled **cerkve Sv. Jožefa, največjo sramoto** ne le Slovenije, temveč Evrope, kajti take stvari so delali samo še **v naši dolgoletni vzornici Sovjetski zvezi**. Upam, da mu bosta pokazala napol zazidan oltar, delo našega svetovno znanega arhitekta Plečnika z obrazložitvijo, da smo to pač naredili zato, da bo vse to ostalo ohranjeno še **pozim rodovom in hočemo to umetnino zavarovati pred propadanjem**. Potem naj ga **Kučan pelje v Kočevski rog**, s seboj naj vzame naše "verodostojne" zgodovinarje, npr. g. Ferencu in mu pokažejo jame, kamor so **Kučanovi idejni vzorniki metali "izdajalce"**, seveda brez dokazov in sojenja. Komunisti so se itak poslužili metod sovjetskega kazenskega zakonika, katerega so naši vodilni komunisti z Vitom Kraigherjem na čelu, v celoti prevzeli. Po tem revolucionarnem zakonu je bilo dovoljeno osumljene likvidirati, potem pa, če je potrebno, tudi izpeljati proces, ki mora temeljiti na "pravičnosti in demokraciji" seveda s istimi ljudmi, ki so prej te ljudi pobili. S temi zločinskimi dejanji se je začela slovenska pot navzdol in še danes ni ustavljena. Če bo pot v Rog zaradi protokola neizvedljiva, naj papeža zapeljejo na ljubljanski grad in naj mu pokažejo **pred nekaj dnevi razbito kapelico in obglavljeno Mater Božjo**, pa **grafite na slovenskih cerkvah**, predvsem najnovejšega na Frančiškanski cerkvi, kjer piše: "Kler krade! Gozdove!" Upam, da bo predsednik Kučan imel ob sebi Janeza Kocijančiča, ki bo lahko imel spet roke do komolcev v žepih, pa še Zmaga, ki bo papežu

gospod Jelinčič, vaš strah je prazen

V Delu z dne 7. januarja 1995 je bilo na drugi strani desno spodaj objavljeno poročilo s tiskovne konference Slovenske nacionalne stranke. Dan prej pa so poslušalci radijske oddaje ob 15,30 lahko slišali, kaj je slovenski javnosti povedal predsednik SNS gospod Zmago Jelinčič. Ker z neresničnimi podatki o Cerkvi in njenem premoženju znova zavaja slovenske poslušalce in bralce, smo dolžni v resničnem interesu Slovenije znova povedati že tolikokrat objavljene resnične podatke.

Slovenija ne bo na račun Cerkve izgubila niti 1 cm² najboljših slovenskih gozdov. Tako gozdovi, ki jih bo Cerkev dobila nazaj, kot dohodki iz njih bodo ostali v celoti v Sloveniji v prid slovenskemu narodu, če se nekako 70 odstotkov katoliških kristjanov, ki po svojih prednikih že stoletja živijo v Sloveniji, še smejo prištevati k Slovencem. Kot kaže v obnovljeni škofijski klasični gimnaziji v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani pa bo tudi marsikateri drug nadarjen dijak deležen teh sadov. Žal teh najboljših gozdov, ki bodo - nobenih poštenih razlogov ni za to, da se to ne bi zgodilo - vrnili Cerkvi na Slovenskem, ni

36.000 ha, ampak le približno 12.000 ha. Drugo so slabši gozdovi varovalnega značaja, planine, neplodne površine, kakor podrobno našteva dr. Borut Košir v svojem prispevku, ki je objavljen v isti številki Dela na strani 38 pod naslovom Lastninska razmerja v Katoliški cerkvi.

Prazen je seveda tudi strah, da bo Cerkev postala "največji veleposestnik v državi in Evropi", saj predstavlja Cerkev v ljubljanski nadškofiji nekaj stotisoč katoliških kristjanov. Dohodki iz škofijskih gozdov bodo v zelo majhnem delu pokrivali njihove potrebe, ki jih kot kristjani imajo. Noben posestnik tudi ne škof in ne duhovnik zanesljivo ne bo obogatel. Saj bi prišlo na enega katoličana v ljubljanski nadškofiji le 30 m² najboljšega gozda, kar prinaša letno po izračunih gozdarskih izvedencev 60,00 tolarjev čistega dohodka. Tega pa očitno ne kaže razglašati za kapitalistični ali veleposestniški dohodek.

V prihodnje na tako neresne domislice ne nameravamo odgovarjati. Sapienti Sat!

Martin Špringer
Ljubljana, 11.1.1995

lahko pojasnil, zakaj je proti vračanju gozdov Cerkvi - ker so ga prevečkrat zalotili pri krajah v cerkvah - maščevanje mora biti.

Obvezno mora biti poleg novi ljubljanski župan, ker pač pred-

stavlja prestolnico, kakšen šal bo nosil, rdečega ali rumenega, bo pa že sam odločil. Predvidevam, da papež le ne bo vsega verjel svojim uradnim gostiteljem, kajti tudi on prihaja iz dežele, ki je ravno tako ravnala z verniki in duhovniki in tega seveda ni pozabil, saj je bil on sam glavna tarča.

Seveda mu bodo govorili tudi o junakih, pa čeprav župan Rupel pravi, da zdaj ni več časa junakov. Povedali mu bodo "zgodbi-ce" o tistih junakih, ki so se "nesebično" borili za svoj narod, če pa je bilo le prenevarno, so jo jedrno ucvrli, kot pred 53 leti v Dražgošah, kjer jih je od 220 borcev padlo le 9, vaščanov pa 42, saj so jih junaško prepustili maščevanju okupatorja.

Zakaj komunisti, ki se bodo morali v času papeževega obiska nekoliko pretvarjati, kar pa jim seveda ne bo težko, tako želijo obisk sv. očeta v letu 1996? Odgovor je na dlani. Tega leta bodo pozno jeseni nove državno-zborske volitve in premnogim, ki zdaj "spregledujejo", bo treba spet zabičati, kako za vse Slovence "sprejemljivega" predsednika imamo, saj če se z njim rokuje sv. oče, potem je tako ali tako vse O.K.

Bo kdo od tistih, ki bi to morali storiti, povedal papežu resnico o naših vodilnih politikih? Če ne, bomo morali storiti mi navadni državljani.

Marija Vodišek - DELO
Ljubljana, 13.1.1995

GROZEČA ZNAMENJA

Vodilna slovenska politična garnitura komunističnega izvoza zdaj, ko se ji stebri političnega delovanja zlagoma, toda vztrajno sesedajo, čedalje ostreje pritiska na tisti del neodvisnih slovenskih sredstev obveščanja in novi-

nekaj misli iz komentarja

Zanimivo bi bilo vedeti, koga v tujini poznajo na primer politiki, kot so Janez Drnovšek, Milan Kučan, Jožef Školč, Zoran Thaler, Ignac Golob ali Lojze Peterle. In še več: komu lahko denimo telefonirajo, ko nam Hrvaška zagrozi z morskimi blokado, ko se zatakne v pogajanjih z Italijo ali ko postane jasno, da bo zaradi naše nespretnosti pot slovenskega pridruženja Evropi nekoliko daljša in zapletenejša, kot smo mislili. Lahko rečemo, da jih ne poznajo prav veliko in da še ti niso na najbolj ustreznih mestih.

Tako se na primer predsednik vlade dr. Janez Drnovšek kot v. d. zunanjega ministra v dobrih dveh mesecih ni srečal z nobenim svojim kolegom, prav tako pa ni bilo videti, da bi bil intenzivno deloval v diplomatskem zakulisju, kjer se da večkrat veliko storiti. Vendar s kom naj bi se bil pravzaprav dogovarjal, če ni jasno, kdo so sploh tuji državniiki in predstavniki strank, ki bi jih lahko imeli za ljudi iz njegovega kroga dobrih mednarodnih znanstev?

Drnovškove osebne diplomatske zveze namreč niso tako dobre, kot se je zdelo nekaj časa po njegovi vrnitvi iz Beograda, kjer je bil dobra tri leta član nekdanjega jugoslovenskega predsedstva, eno pa tudi njegov predsednik. Takrat je bilo videti, da si je ustvaril določen krog mednarodnih sobesednikov, ki so mu bili pripravljene prisluhniti, po osamosvojitvi Slovenije pa se je začel nenavadno hitro ožiti in se na koncu skrčil na strankarske "tovariše" iz Liberalne internacionale, v

katero se je LDS včlanila lani septembra v Reykjaviku (Drnovšek pa je postal eden od njenih podpredsednikov). Vendar to članstvo ne pomeni ravno veliko, ker je Liberalna internacionala v Evropi precej slaba. Zato vsi opazovalci posvečajo še največ pozornosti njegovim pogostim obiskom v švicarskem Davosu, kjer se občasno zbirajo evropski politiki na posvetovanjih in kjer naj bi se za zaprtimi vrati nenehno sestajala nekakšna skupina "finančno vplivnih ljudi" z dobrimi zvezami v Italiji, Avstiji in Nemčiji. Toda poznavalci razmer v Davosu zatrjujejo, da tudi tisti njegovi stiki ne pomenijo nič in da Drnovšek v bistvu nima koristnih zvez v tujini. To zanj in za njegovo vladno seveda nikakor ni dobro, v najslabši luči pa se je pokazalo prav v dneh, ko so bila prekinjena oglejska pogajanja in ko je z odločitvijo, da nastopi proti Italiji ostro, povsem zaprl vrata v bližni sosesčini.

Težava je, da ni veliko bolje niti z mednarodnimi zvezami predsednika Milana Kučana, ki je druga pomembna oseba v slovenski zunanji politiki. Še najboljše mu gre z nekdanjimi Srednjeevropejci (na primer z Vaclovom Havlom in Arpadom Gönczom), drugih pomembnih poznanstev pa skoraj nima. Njegova mednarodna "utesnjenost" se je prav tako pokazala v najslabši luči ob prekinitvi pogajanj z italjansko vlado, ko v nobeni državi ni mogel intervenirati in prositi za diplomatsko podporo. Doslej se je namreč nekaj časa gibal izključno v okoljih, ki ne ustrezajo njegovemu rangu (predavanja, posvetovanja, deželni obiski itd.), zaradi

česar so ga v nekaterih diplomatskih krogih imenovali "razlagalec balkanskih razmer". Še najpomembnejši je bil lanski obisk v malem Liechtensteinu, kjer je bil kar tri dni, tako da je menda pozneje neka knezova sorodnica dejala: "Saj mu nismo imeli več kaj pokazati...". Predsednikom majhnih držav seveda ni lahko, vendar se je Milan Kučan znašel v diplomatskih težavah predvsem zaradi nedomišljene slovenske zunanje politike, njenega nenehnega prepletanja z notranjepolitičnimi spori in delno tudi zaradi svoje (komunistične) politične preteklosti. Po drugi strani pa je nerazčiščena preteklost tudi vzrok za zamudo (in manipulacije) pri oblikovanju razumljive in uporabne zunanjepolitične doktrine in stalna medstrankarska podtikanja, v katero stran vleče kdo Slovenijo.

Tako so na primer za levico sumljive zveze na desnici, denimo Peterletovo dobro poznanstvo z avstrijskim zunanjim ministrom Aloisom Mockom in nekaterimi vatikanskimi veljaki (čeprav ima zaradi tega brščas le koristi in lahko vsaj komu telefonira), desnico pa skrbijo dobre zveze levičarjev s politiki in gospodarstveniki nekdanje Jugoslavije, ki s pomočjo nekaterih mednarodnih finančnih institucij že obnavljajo staro federacijo (recimo Kučanovo in Drnovškovo znanstvo s predsedniki bivših jugoslovanskih republik, ki so še zmeraj vsi na oblasti). Nekega lepega dne bi se lahko le poklicali in kot njihovi predhodniki sestali v Bandungu...

Danilo Slivnik - DELO
Ljubljana, 7.1.1995

narjev, ki opozarjajo na škodljivost nekaterih ukrepov njihove politike. Pri tem so še posebej **dejavni ministri**, ki prihajajo iz največje slovenske parlamentarne stranke LDS. V stranki očitno menijo, da morajo v javnosti o njihovih dejanjih pisati samo tako, kot ustreza objavljenim in skritim delom njihove zamisli zgodbe o uspehu.

Zanimivo je opazovati stopnjevanje njihovih dejanj, saj vidimo, kako jih je, ko so spoznali, da s svojimi odgovori in javnimi izjavami ne morejo prepričati slovenske javnosti in se njihova dejanja ter manipulacija z javnim mnenjem na domačem političnem prizorišču obrača v njihovo škodo, zgrabila panika. Ta je povzročila, da so spremenili taktiko in skušajo zdaj s tožbami prek sodnih organov del čuječih novinarjev prisiliti k molku. Najbolj je **izpostavljen Slovenec**, časnik z najstarejšim izročilom, ki so ga nekateri politiki prav zaradi njegovih jasnih stališč ter komentarjev že davno hoteli preprosto prepovedati.

Pri tej še vedno prevladujoči sestavini političnega razmišljanja tistega dela sedanje slovenske politične oblasti, ki ima korenine v nekdanjem partijskem enoumju, je postalo še posebej dejavno ministristvo za obrambo. Človek bi pričakoval, da bodo njegovi vodilni predstavniki blagohotno sprejeli vsebino nekaterih člankov in skušali napake, na katere smo vselej utemeljeno opozarjali tako v člankih naših novinarjev kot v pismih bralcev, tudi popraviti. Toda vodstvo se je raje odločilo drugače in je v nasprotju z vsemi načeli demokracije sledilo izročilu iz naše polpreteklosti: ministristvo skuša prek sodnega postopka svoje sporno ravnanje tudi javno oprati.

Marcel Koprol - SLOVENEK
Ljubljana, 11.1.1994

(nadaljevanje s strani 6)

Integracija ni rešitev. Asimilacija je poraz. Mladi rod pa je medtem, ko so delali kot črna živina, neopazno pogнал globoke korenine v za nas tuji deželi, se navzel navad in jezika. Domovina staršev ni postala njihova domovina in učenje slovenščine jim je včasih bolj v breme kot v veselje; večji del jih ostane tukaj, pa čeprav so jim starši z dolgoletnim krepkim odrekanjem v Sloveniji postavili nemajhno hišo, za nameček pa še kak vikend. Pred kratkim je učitelj dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Zürichu med 12 srednješolci izvedel anketo. Postavil je 24 vprašanj. Na vprašanje Želiš ostati v Švici? je devet vprašanih odgovorilo z JA in trije z NE. Komentar ni potreben.

Ko sem dobil v roke prvo letošnjo številko Naše luči, sem na hitro preletel tudi Pismo našega župnika. Ker sem bil naprošen, da tudi sam napišem pismo, sem ga še enkrat prebral,

tokrat počasi in s premislom. Tudi Vam priporočam, da ga še enkrat preberete. Po svoje se dopolnjujeta. Zato bom končal, čeprav najbrž ne bo predvidenega števila vrstic. Kot slovenski izseljenski duhovnik vem, kje je moje mesto in kaj je moje poslanstvo: graditi skupni slovenski duhovni prostor, ki ni vezan zgolj na zemljepisne meje matične domovine, ampak sega v skupno hišo, evropski in svetovni dom za vse ljudi, ter ohranjati slovenske korenine, kulturo, krščansko izročilo, slovenstvo. Zato sem vesel odziva in sem srečen, kadar vidim Vaše sodelovanje, in žalosten, kadar srečam rojaka, ki ga je tujina strla in v njem ni več slovenskega čutenja, trpim pa za slehernim, ki je utonil v brezoblični masi cenene tuje delovne sile.

Ne pozabljam, da sem samo človek kakor vsi drugi, tudi po tistem, ko se me je s posvečenjem dotaknila Božja roka. Skupaj z Vami zdaj hodim pot zdomstva, v novomašni proš-

nji: "Gospod, naj bo moja duša svetla luč in moja roka tih blagoslov za vse, ki trudni čakajo ob moji življenjski poti."

Prisrčno pozdravljeni!

vaše misli

Škof Metod Pirih med argentinskimi Slovenci!

Po različnih podatkih, ki jih je seveda težko dokazati, saj takega popisa zaenkrat še ni moč opraviti, naj bi živele zunaj domovine zaenkrat še okrog **pol milijona ljudi slovenskega rodu**. Raztreseni so skoraj po vseh celinah zemeljske oble. Razlogov za izseljevanje iz domovine je bilo več, najpomembnejša sta bila želja za boljšim kosom kruha in politične razmere v bližnji preteklosti. Zadnji veliki val, če odmislimo gospodarske izseljence v zahodno Evropo, je bil takoj po vojni, ko se je reka slovenskih beguncev umaknila pred komunističnim nasiljem na Koroško. Ob tragičnem koncu, ki je njihove svojce - predvsem fante in može - doletel **v slovenskih breznih**, so postali za vedno zaznamovani. Domovina, v kateri je vladal komunizem, kriv njihovega eksodusa in smrti svojcev, se jih je odrekla. Vzela jim je vse pravice in premoženje. Velik del teh ljudi je našel svojo novo domovino pod Južnim križem - v Argentini. Zaradi odlične organiziranosti - **dušnopastirske, šolske in kulturne** - so postali najpomembnejša slovenska skupnost v svetu, čeprav številčno majhna (ok. 7.000). Skupaj s predvojnimi primorskimi naseljenci pa naj bi jih bilo okrog 30.000.

Slovcem v Argentini, stari in novim naseljencem, je veljal obisk narodnega ravnatelja za

Slovenski otroci iz Mandoze so se veselili škofovega obiska
(foto: arhiv Družine)

25. novembra 1994 je škof Metod Pirih v Lujanu blagoslovil oltar Marije Pomagaj (foto: arhiv Družine)

Slovence po svetu, koprskega škofa Metoda Piriha, od 8. do 30. novembra lani. Namen obiska je bil naše rojake utrditi v veri in slovenstvu, viliti novo upanje in poskrbeti za tesnejše stike med njimi in Cerkvijo na Slovenskem. S tem namenom ga je na obisku spremljal tudi odgovorni urednik Družine Franci Petrič. Obisku je dala pečat 35. obletnica smrti škofa Gregorija Rožmana (17. novembra), ki je skupaj s povojnimi begunci delil križ izseljenstva in je bil tesno povezan s Slovenci v Argentini. Pri številnih bogoslužjih in kulturnih srečanjih so se ga s hvaležnostjo spominjali. Kakor vedno je škof obiskal vse slovenske domove v Buenos Airesu, se srečeval z ljudmi, ki se v njih zbirajo k mašam in prireditvam, in birmal okrog sto slovenskih otrok. Poleg glavnega mesta je obiskal še Bariloche in Mendoza, ki sta vsaka na svojo stran oddaljena po 1.700 kilometrov od Buenos Airesa, ter Mar del Plato in Miramar, znani argentinski letoviški mesti.

Škof Pirih je bil že drugič med rojaki v Argentini, zato je bil nje-

gov obisk še toliko bolj domač, srečanja pa prisrčna kakor med starimi znanci. Posebno razsežnost je ta obisk dobil tudi zaradi romanja v Lujan. V petek, 25. novembra, je tam blagoslovil nov oltar Marije Pomagaj in razglasil pobratenje lujanskega in brezjanskega svetišča. Kljub delovnemu dnevnu se je romarske pobožnosti udeležilo veliko število rojakov. Ob koncu obiska je škof Pirih imenoval Jožeta Škerbca za novega voditelja slovenskega dušnega pastirstva v Argentini; ta je to službo prevzel za nenadno umrlim prelatom Alojzijem Starcem. Njegov namestnik je postal jezuit p. Lojze Kukovica. Obisk je še enkrat pokazal, kako naši rojaki vztrajajo v veri in zvestobi narodu. Da bi bilo še dolgo tako!

Viktor Grčar

Blagoslov križa v Kicarju

V Sodinovi grabi v Kicarju pri Ptujju so v soboto, 15. 10. 1994, blagoslovili križ, ki sta ga pred kratkim na svoje stroške obnovila zakonca Terezija in Štefan

Wohlgemut iz Freiburga.

Domačin Franc Anžel se je v upanju na srečno vrnitev iz nemške vojske, v katero je bil mobiliziran med drugo svetovno vojno in iz katere je kasneje prebegnil k partizanom, zaobljubil, da bo postavil križ. Upanje in vera sta ga vrnila domačim, zato je leta 1946 na tej točki postavil križ.

Tudi mož Francetove hčerke Terezije Štefan Wohlgemut je zaupal v Božjo pomoč in se je v zahvalo za srečno prestane operacije hrbtenice in nekaterih notranjih organov zaobljubil obnoviti od časa uničeni in podrti križ. Sam pravi, da je bila njegova prihodnost prav zaradi zdravstvenih težav zelo negotova, a je vseeno prestal kar sedem težkih operacij in se zaenkrat še dobro drži. Tudi zanj je bila zaobljuba velikega pomena, zato jo je izpolnil.

V soboto so se ob obnovljenem križu zbrali predvsem družinski člani Wohlgemutovih, križ pa je blagoslovil pater Pavel s Ptujja.

Dušan Sterle
T. Š. W.

Blagoslov križa v Kicarju v zahvalo za božje varstvo

janez cigler

sreča v nesreči

Dva meseca so sodniki izpraševali Ludvika in o njem skleпали, kakor se je prej godilo s Svetinom. Od konca je vse tajil in le rekel, da je v sanjah govoril, ko ni vedel kaj; pozneje pa je vse obstal in spoznal, da je on to pregreho storil, zavoljo katere je Svetin obsojen. Nekega večera je Ludvik Bodin prosil k sebi sodnika, da bi nekaj rad z njim govoril. Sodnik kmalu pride in Ludvik mu reče: "Vest me grize

noč in dan, ni mi več živeti. Jaz sem kriv Svetinove nesreče, prosim vas, vzemite me kmalu pred sodbo, vse bom po pravici povedal. Storite z mano, kar hočete, kaznujte me, kakor se vam zdi, vreden sem. Rajši umrjem, kakor da bi v strahu, v takem vednem nepokoju svoje vesti živel. Kje mi je mogoče živeti, ker mi je podnevi in ponoči nedolžni Svetin pred očmi, kako pohlevno podaja svojo nedolžno roko, da mu jo bodo odsekali! Zmeraj ga vidim pred seboj, kako se trese in trepetaja, ker ga rabeljni pripravljajo, da mu bodo glavo odsekali. In jaz sem tega kriv, on je nedolžen; to mi neusmiljeno trga srce. Tudi cekine vidim vedno pred seboj, pa so vsi krvavi, ne rumeni, in vpijejo, da mi bodo vekomaj v peklenskem breznu na duši goreli."

Precej drugi dan so Bodina peljali k očitni sodbi, kjer je svojo pregreho priznal in očitno vse po pravici povedal, kakor je storil. Obrne se k

sodnikom in reče: "Gospodje, sodite me po postavah, kriv sem vsega samo jaz, nihče drugi in pustite nedolžnega Svetina. Grda nevoščljivost me je zapeljala, velike kazni sem vreden, pa jo tudi rajši pretpim, kakor da bi v takem strahu s težko vestjo živel. Drugim sem jamo kopal, sam sem vanjo padel, prav se mi godi. Strašen zgled bom sedaj moral biti starim in mladim, v kako nesrečo pripravi človeka nevoščljivost in sovražno srce. Naložite mi kazen, kakršna se vam zdi, trpeti jo hočem stanovitno, zaslužil sem jo. Oh da bi le Bog meni toliko strašno krivico odpustil, kakršno sem jaz Svetinu storil. Kakor Kajn s svojim bratom sem naredil."

**"Vest me grize
noč in dan."**

Ko so sodniki Bodina vprašali, kako je cekine ukradel in jih v Svetinovo skrinjo spravil, je sam tako povedal: "Sovraštvo do Svetina se je v mojem srcu že davno kuhalo, nevoščljivost je vnela to sovraštvo. Dolgo sem iskal, da bi ga s poti spravil, pa ni bilo mogoče. Ker mu z jezikom nič hudega nisem mogel škodovati, sem skrivaj dal narediti enak ključ od Svetinove skrinje in enak ključ od gospodarjeve sobe. Tisti večer, ko se je naš gospodar Teodor na pot napravljal po kupčijskih pravilih in si pripravil v škatlico cekinov, sem dobro pazil, kam jih bo tisto noč dejal. Videl sem, da jih je v miznico vtaknil; tudi sem videl, kam je od miznice ključek shranil. Mislim, zdaj je prilika lepa, da kaj svojemu sovražniku nagodim.

Zbrani ob dnevu slovenskih družin v Stuttgartu (foto: J. Domajnko)

O polnoči, ko je vse trdo spalo, sem tiho vstal in bos šel v gospodovo sobo, katero sem tiho odprl s ključem, za katerega nihče ni vedel. Tudi miznico sem odprl in vzela škatlico s cekini vred. Vse sem spet tiho pozaprl in šel v svojo sobo. Vedel sem, da ima Svetin navado vsako jutro zgodaj vstajati, vsak dan je šel prej v cerkev, preden je kako delo začel. Zvesto sem poslušal, kdaj bo Svetin šel v cerkev. Ko odide, grem v njegovo sobo, odprem njegovo skrinjo, privzdignem oblačila in na dno denem škatlico s cekini. Spet sem lepo vse pozaprl, nihče ni mogel nič poznati, kako bi bil kdo noter prišel. Komaj pride Svetin iz cerkve, že nas je gospod poklical, da bi nam še kaj naročil. Medtem ko gre zdoma, hoče vzeti cekine, pa jih ni bilo. Tako sem svojemu bližnjemu nakopaval nesrečo, sam sem vanjo prišel. Prav mi je, ker nisem nič maral za lepe nauke krščanske vere, ampak sem storil le to, kar mi je svetovala prevzetnost in nevoščljivost. Ta grda pregreha je storila v mojem srcu hude korenine in iz njih je pognalo sovraštvo, ki je vedno skrivaj v srcu tlelo in me spravilo v tako strašno pregreho. Tako se godi vsakemu, ki se da gospodovati hudobnim strastem. Jaz sem Boga zapustil in Bog mene. O, da bi me Bog le na onem svetu ne strahoval! Naj se vsakteri nad menoj zgeduje, da ne pride v tako nesrečo!"

VIII

Janez Svetin izpuščen, Ludvik Bodin umorjen

Konec drugega meseca so

MLADI iz Stuttgarta so pod vodstvom Francija Arha ubrano zapeli zakoncem jubilanom (foto: J. Šket)

se sodniki zadnjikrat zbrali in očitno sodili Ludvika Bodina. Ljudje so celo zvedeli, da bo tisti dan obsojen, da mu bo obsojenje oznanjeno. Zato je grozovitno veliko ljudi skupaj prišlo iz radovednosti, kako se bo sodba iztekla in kakšna kazen bo Bodinu prisojena.

“Naj se vsakteri nad menoj zgeduje, da ne pride v tako nesrečo!”

Ko so bili vsi sodniki zbrani, pripeljejo v sodnico Bodina, obloženega s težkimi verigami, na rokah in na nogah vklejenega. Višji sodnik ga vpraša rekoč: “Ludvik Bodin, je vse to res, kar si povedal, kakor si priznal svojo pregreho?” Bodin odgovori: “Vse res, vse potrdim.” Sodnik pravi: “Ali spoznaš in veruješ, da si kazni vreden?” Ludvik odvrne: “Spoznam, naložite mi jo, kakor

spoznate, da je prav; rad jo bom prestopil in pretrpel, da bi le na onem svetu ne prišel v večno trpljenje.” Sodnik še zdaleč vpraša: “Je tvoj sovražnik Svetin nedolžen?” Bodin pravi: “Popolnoma nedolžen je, veliko krivico sem mu storil, ker sem ga v smrtni bridkosti pripravil in mu toliko žalosti in trpljenja nakopal. Pa ni več moj sovražnik, moj prijatelj je. Prosim vas, moji sodniki, dovolite mi vsaj toliko, preden umrjem, da Svetina še enkrat vidim in ga za odpuščanje prosim.”

Veliki sodnik zdaj vstane in s pisanjem v rokah reče: “Ludvik Bodin, vstani sedaj,” zakaj dokler ga sprašujejo, hudo delnik sedi, “in poslušaj svojo obsodbo!” Nato bere:

“Ludvik Bodin je velike pregrehe tatvine, nezvestobe in krivice prepričan, zato je po postavah k smrti obsojen. Ker je pa to tatvino storil svojemu gospodarju in dobrotniku, potem, ker je storil to pregreho zato, da bi svojega bližnjega v

nesrečo spravi, mu bo najprvo leva roka, potem desna in zadnjič glava s sekuro odsekana."

Tri dni mu je bilo dovoljeno k smrti se pripravljati. Premoženje pa, kar ga je imel, je bilo vse Svetinu prisojeno, ker je po nedolžnem tak strah prestal. Vse ljudstvo je zavpilo: "Prav je, prav! Naj pogine hudobni Bodin, naj živi nedolžni Svetin!"

Ko se je sodba nad Bodinom končala, oznani služabnik deželjske pravice, rekoč: "Kdor hoče slišati obsodbo še enega jetnika, naj malo počaka." Ljudje, vsi radovedni, čakajo, da bi videli tistega, ki ga mislijo soditi. Čez malo časa pripeljejo vojaki vklenjenega, pred dvema mesecema k smrti obsojenega Svetina. Vsi gledalci so bili veseli in so večkrat zavpili: "Dolgo naj živi nedolžni Svetin!" Postavili so ga na visok oder, da bi ga vsak lahko videl.

Veliki sodnik vstane in reče: "Glejte nedolžnega Janeza Svetina! Nedolžnost se je nad

njim pokazala; pravi hudo-delnik se je našel, ta pa je bil po krivici k smrti obsojen. Očitno je zdaj za nedolžnega spoznan, očitno izpuščen. Vzemite mu proč železje, katero je tako dolgo po nedolžnem nosil!" Hitro ga očitno odklenejo. "Dajte mu lepo oblačilo, dosti dolgo je po nedolžnem revščino užival. Peljite ga s častjo v hišo njegovega dobrotnika."

**"Dolgo naj živi
nedolžni Svetin!"**

Preden Svetina odpeljejo, prosi Ludvik Bodin, da bi z njim še eno samo besedo govoril. Svetin gre k njemu in Bodin mu reče: "Prosim te, odpusti mi, odpusti mi tako krivico! Nisem vreden odpuščanja, pa če ne zavoljo mene, zavoljo Boga mi odpusti!" Svetin ga objame in pravi: "Bog naj ti odpusti, jaz ti vse iz srca odpustim, jaz na vse pozabim in prosil bom zate

Boga, da stanovitno prestopiš, kar ti je prisojenega." Ločila sta se in oba jokala.

Svetina so s častjo v kočiji odpeljali v hišo njegovega gospodarja. Veliko ljudi ga je spremilo. Bodina pa so čez tri dni umorili. Od strahu, od bridkosti in od strašnih bolečin je rjul kakor divja zver, ko so mu roke eno za drugo odsekali, tako da se je vsem smilil. Vendar je na Boga zmeraj zaupal in njegovo ime klical tako dolgo, da mu je bila glava odsekana.

Stari Teodor pa je izbral Svetina, da bi mu povrnil tolike bridkosti, ki jih je moral po nedolžnem trpeti, za svojega zeta in mu izročil vse svoje veliko premoženje in mu obljubil svojo hčer Kristino v zakon dati. Poroke pa Teodor prej ni dovolil, kakor da obletnica mine.

TRETJI DEL

I

*France Svetin, oče Janeza in
Paula, na vojski ujet in na
Francosko odpeljan*

France Svetin, ki je takrat, ko je moral iti z brambovci na vojsko, zapustil ženo in oba fantiča, je dolgo časa žaloval in le na dom mislil. Ko je pa videl, da si ne bo mogel pomagati, se je božji volji vdal in mislil: Bog je dober oče, bo že preživel ženo in otroke; da bi le jaz pri življenju ostal in jih še enkrat videl! Molil in prosil bom zmeraj Boga, da bi me v nevarnosti pred nesrečo obvaroval.

Kmalu potem ko so brambovci na Laško prišli, so se sprijeli s Francozom; veliko je

*(Francija) Mladi iz Pariza so v Mericourtu zaigrali veseloigro Namišljeni
bolnik*

bilo pobitih, Francozov in naših. Svetinu se ni nič žalega zgodilo, ampak tista truma, med katero je bil Svetin, je bila od Francozov zajeta in vse brambovce tiste trume so Francozi ujeli in odpeljali na Francosko. Gnali so jih do mesta Besansona; tam so jim dali prostost, da so šli delat, kar bi kateri znal in kjer bi delo dobil. Ljudje, mestni in kmečki, so vse brambovce pobrali in jim še radi dobro plačevali, zato ker je takrat moških po Francoskem grozno manjkalo. Hude in dolge vojske so jih silno veliko požrle.

Svetin je dopovedal, da zna sukno tkati, da je bil že nekdanj več časa pri takem delu. Kmalu ga je najel neki gospod, ki je imel suknjarijo ali tovarno, kjer se sukno dela. Ker je gospod videl, da gre Svetinu delo dobro izpod rok, mu je dal dobro jesti in piti in oblačilo, zraven pa še vsak dan en frank v denarju. Svetin je zmeraj želel, da bi še kdaj prišel v svojo domovino in videl svojo ženo in svoje otroke.

**“Bog naj ti
odpusti, jaz ti vse
iz srca odpustim!”**

Vojska s Francozi je pojenjala, ujeti in po Francoskem razkropljeni cesarski podložni so bili spuščeni na dom; Svetina pa je gospodar vedno pregovarjal, naj še ostane. “Ne hodi še domov,” mu je zmeraj govoril; “vem, da želiš videti svoje ljudi, pa kaj ti pomaga, ko domov prideš, boš moral spet biti vojak, nova vojska se spet kaže. Bodi pri meni še nekaj časa, da si kaj prislužiš, in

(Anglija) Ob prijetnem pogovoru na lanskem Slovenskem dnevu v Rochdalu

kadar se bo prav namerilo, te bom spustil in ti še dobro popotnico dal.”

Ker mu je bilo pri suknjarju dobro in si je lepe denarje prislužil, se je dal Svetin pogovoriti, da je ostal pri suknjarju celih sedem let in si pridobil toliko premoženja, da si je upal doma na Ilirskem pošteno živeti. Gospodar mu je obljubil, da ga bo še tisto leto domov pustil; kar so Francozi pričeli s Španjolci hudo vojsko. Kar je bilo trdnih moških, vse so pobrali v vojake, bodisi domač ali tujec. Tudi Svetin je moral sedaj biti francoski vojak.

II

France Svetin, francoski vojak, reši svojega generala

Še tisti mesec, ko so Svetina vzeli v vojake, je moral iti z drugimi vred na Špansko in se je moral tam vojskovati z ljudmi, katerih nikoli ni poznal, in za take, ki mu nič niso bili. Zato je

vedno natihoma zdihoval in Boga prosil za srečo, da bi ostal pri življenju in da ga v tuji deželi ne bi ubili.

Prvi dan, ko so se Francozi udarili s Španjolci, je bil ubit generalov osebni služabnik. General M. si je izmed vseh drugih vojakov izbral za svojega služabnika ali strežeta Svetina; zelo všeč mu je bil. Bog je tako naklonil in generalu tako misel dal, da si je izvolil Svetina, ker je Svetin vedno Boga prosil, da bi se mu ne bilo treba streljati in ljudi pobijati. Svetin, v vseh rečeh umen in zbrisan, je svojemu generalu lepo stregel in zvesto služil; zatorej ga je gospod tako rad imel, da se brez njega nikamor ni ganil. Kamorkoli je šel general, ga je moral Svetin spremiti in vedno biti zraven njega. Nekega dne mu general reče: “Ljubi moj France Svetin, vidim, da zmeraj po domu zdihuješ rad bi šel nazaj v svojo deželo, ker imaš ženo in otroke.

(se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Za nami je že nekaj tednov novega leta 1995. Kljub temu bi se radi malo ozrli nazaj in pogledali, kako je naša katoliška slovenska misija sklenila preteklo leto. Adventna in božična doba Gospodovega leta je čas, ko poslanstvo naše misije med rojaki v Veliki Britaniji pride še posebej do izraza. To se dogaja predvsem ob župnikovih obiskih slovenskih skupnosti, razkropljenih po Angliji in Walesu, ko rojakom deli zakramente in z njimi obhaja bogoslužje v slovenskem jeziku, ter med srečanji po sveti maši v skupnih pogovorih o novicah iz središča v Londonu in o dogodkih v domovini.

Lahko rečemo, da je bil obisk vseh teh srečanj kar zadovoljiv. V **Rothwellu** pri **Leedsu** se je gospodu župniku pridružil še tam živeči duhovnik slovenskega rodu, **gospod Peter Kravos**, ki je celo, ob župnikovem somaševanju, vodil mašno bogoslužje v slovenskem jeziku. Slovenskega bogoslužja v **Bedfordu** in **Rochdaleu** se je udeležil tudi misijonar jezuit **p. Janez Mujdrica**, ki je prišel za božič med nas z začasnega študijskega bivanja v **Birminghamu**. Naše bogoslužje je poživil s prijetnim petjem in z

Na božič v Rochdaleu

lepima božičnima pridigama na omenjenih krajih. Ko se je v **Rochdaleu** g. župniku in g. misijonarju pridružil še **g. Peter Kravos**, je slovensko mašno bogoslužje potekalo zares slovesno in veličastno, saj se le redko zgodi, da bi se na britanskem otoku hkrati dobilo toliko slovenskih duhovnikov na istem kraju.

Čeprav je bilo vreme izredno neugodno, z močnim deževjem in vetrom, je bil obisk slovenskih svetih maš kar lep. Naš pevski zbor v **Rochdaleu**, ki se zaradi staranja in boleznih članov manjša, je še vedno lepo pel slovenske božične pesmi.

Morda nas tukaj živeče Slovence ravno o božiču najbolj zagrabi domotožje. To je čas, ko zares pogrešamo domovino s tistimi lepimi običaji, ki smo jih v mladosti doživljali po naših mestih in še bolj po naših vaseh v krogu svojih domačih. Božič, kakor ga doživljajo tukajšnji ljudje, je kar preveč pozunanjen in skomercializiran, povezan z nakupovanjem daril in razkošno okrasitvijo stanovanjskih prostorov pa tudi glavnih cest in ulic. Pravi pomen božiča je precej zamegljen, če ne celo pozabljen.

V našem domu v Londonu pa še vedno ohranjamo obred svetega večera po domačem slovenskem običaju; pokadimo in blagoslovimo vse hišne

prostore ter med obhodom in nato še v kapeli molimo rožni venec. Težko je reči, koliko tukajšnjih slovenskih družin še drži ta naš lep in tako slovenski običaj. Verjetno ne veliko.

Želimo in upamo, da bi bile vsaj slovenske maše in naša skupna srečanja ter prireditve (posebno Slovenski dan) tudi v tem letu **zadovoljivo obiskane**. Naš dom v Londonu je bil lani skozi vse leto zelo dobro zaseden in obiskan. Večje število misijonarjev in drugih duhovnikov ter mladih študentov angleščine je našlo zatočišče v njem. Lahko rečemo, da je ta slovenska hiša sredi Londona res **srce katoliške slovenske skupnosti v Angliji**. Tudi drugače mislečih nikoli ne odklanjamo. Na socialnem področju pomagamo ljudem kolikor pač moremo, zlasti tistim, ki prihajajo v London iz zdravstvenih razlogov, kot so otroci za srčne operacije na **Harley Street Clinic** ali v **Great Ormond Street Hospital**, in mnogim drugim. Pred kratkim je bil tukaj na srčku operiran 6-letni **Grego Valjevec** iz župnije Leše pri Brezjah na Gorenjskem; to je bil pri nas že sedmi otrok iz Slovenije v zadnjih treh letih za to vrsto operacije.

Prepričani smo, da bo naš dom še nadalje služil svojemu namenu in bo tako duhovno središče Slovencev v Veliki Britaniji ter mnogim obiskoval-

cem Londona in te dežele, ki v Slovenskem domu najdejo začasno zatočišče.

Župnijski pastoralni svet

Od naročnika in zvestega bralca Naše luči, I. V., živečega v Angliji, smo na našo misijo v Londonu prejeli ljubezniv komentar na članek o tukajšnjem praznovanju "Guy Fawkes night" s sledečim popravkom in zanimivim dopolnilom:

"V decembrski številki Naše luči sem opazil majhno nenatančnost v vašem poročilu iz Anglije. Mestece **Lewes**, v katerem vsako leto sežigajo lutko v podobi papeža, ni v Kentu, temveč v East Sussexu. Kljub majhnemu številu prebivalcev je bilo mestece Lewes pomembno v angleški zgodovini in je še vedno upravno središče pokrajine East Sussex. Avtor članka (V. S.) omenja preganjanje katoličanov v angleški zgodovini. K temu bi dodal, da ne gre samo za antagonizem med dvema krščanskima Cerkvama. Anglikanstvo je "established Church", državna religija. V jedru britanskega establishmenta pa ne ležijo krščanska načela, temveč masonerija (prostozidarstvo). Kraljica je na čelu Anglikanske cerkve, toda vojvoda kentski, ki je hkrati njen bratranec in bratranec njenega moža, je veliki mojster britanske masonerije. Kralj George VI. (1936-1952) je bil goreč framason, enako tudi dva njegova brata. Churchill je postal framason leta 1902.

Pisatelj Martin Short v knjigi "Inside the Brotherhood" trdi, da je v Veliki Britaniji 750.000 zapriseženih prostozidarjev, čeprav jih je le 260.000 aktivnih. Gre za fevdalno piramido oblasti, ki ima močan vpliv v britanski družbi, še zlasti v gospodarstvu, denarništvu, javni upravi, parlamentu, policiji, sodstvu in vojski. Zanimivo je, da se protestanti na Severnem Irskem udeležujejo raznih parad in manifestacij s simboli prostozidarstva!

Framasoni, kot so bili Mazzini, Garibaldi in Cavour, so uničili Papeško državo. Še najmanj kar lahko pričakujemo od angleških framasonskih oblastnikov, pa je zapostavljanje katoličanov."

I.V.

"**Franc Rožman**, rojen l. 1920, je umrl pri svoji družini 28. novembra 1994. Več kot dvajset let je bil predsednik kulturnega društva na Angleškem in se tako bojeval za svobodo v Sloveniji. Zahvalno mašo je imel angleški župnik v Bedfordu; navzoči so bili njegovi slovenski in angleški prijatelji. Njegovo telo smo prepeljali v domovino. Na zadnjo pot smo ga pospremili iz njegove rojstne hiše v Šratovcih, kjer ga je čakala straža gasilskega društva, ustanovil ga je njegov oče.

Mašo je v njegovi domači cerkvi daroval gospod župnik iz Radenec. Pokopan je bil v Gornji Radgoni v starem družinskem grobu pri svojem očetu in materi.

Njegova družina se zahvaljuje vsem, ki so karkoli storili za Franca Rožmana v času njegovega življenja.

Naj počiva v Božjem miru.
Franček Rožman (M.B.A, B.A. Hons.)
20 Payne Road
Wootton
Bedford MK43 9PJ
England

V slovo Janezu Kovšci

Konec novembra smo se svojci in prijatelji v Northamptonu v Angliji poslovili od našega dobrega Janka Kovšče.

Rodil se je v Dolenjem Logatcu 2. oktobra leta 1908. Izučil se je za krojača in tako s svojimi pridnimi rokami v letih pomanjkanja pred drugo svetovno vojno veliko pomagal materi Mariji in očetu Janezu, mizarju, preživljati številno družino, v kateri je bilo poleg njega še sedem otrok.

Kot zaveden Slovenec in narodnjak je kmalu po okupaciji občutil ves bes fašizma. V taboriščih Gonars in Padova je preživel hude čase in mučenje.

Konec vojne ga je življenje naplavilo na angleške obale, kjer je začel novo življenje z ljubečo ženo **Marijo**, priseljenco iz Slovenije. Dolga leta sta delala v northamptonski bolnišnici, v pralnici in likalnici, in si s pridnostjo pridobila spoštovanje delodajalcev in prijateljstvo sodelavcev.

John, kot so ga imenovali, je bil dolga leta, dokler mu je to dopuščalo zdravje, dejaven med slovenskimi priseljenci, predvsem na kulturnem področju. Skupaj so pripravili veliko gledaliških predstav, za katere je **John** izdelal kostume in scenografijo. Tudi zato bo **Janko Kovšča** med Slovenci v Angliji ostal v trajnem in lepem spominu.

Matjaž Tanko

Slovenska in portugalska dečka pomagata slovenskemu župniku pri sv. maši.

Koncert na zahvalno nedeljo - tamburaši in mešani pevski zbor

avstrija

DUNAJ

Na **zahvalno nedeljo**, 7. novembra, smo prinesli obilo različnih darov in jih položili pred oltar, kjer jih je naš dušni pastir **g. Štekl** blagoslovil.

Bogoslužje smo kakor vsa prejšnja leta praznovali slovesno z našimi avstrijskimi prijatelji - dvojezična maša. Na koncu maše smo na isto melodijo vsak v svojem jeziku zapeli Bogu zahvalno pesem.

Po maši je bil koncert, pri katerem so sodelovali tamburaši slovenskega pastoralnega centra pod vodstvom gospoda **Gabriela** in mešani pevski zbor pod taktirko gospe **Vlaste Lavrenčič**. Uživali smo ob poslušanju pesmi iz slovenske zakladnice in del glasbenih ustvarjalcev drugih dežel. Darove, ki smo jih prinesli na zahvalno nedeljo, so prejeli brezdomci.

V **adventnem času** smo se ob četrtkih zvečer zbirali v prostorih našega pastoralnega centra, kjer smo molili, peli adventne pesmi, imeli duhovne pogovore, premišljevanja in prebirali različne duhovne sestavke. Proti pričakovanju se nas je zbiralo kar lepo

število. Programe za ta srečanja sta skrbno pripravljala g. župnik in ga. **Graziella Biber**.

Miklavž nas je obiskal na nedeljo pred svojim godom. Po sveti maši, ki je bila bolj obiskana kot navadno, smo se zbrali v dvorani. Ko smo nanj in na njegove spremljevalce čakali, so nam otroci slovenskega dopolnilnega pouka na Dunaju neverjetno prijetno krajšali čas. Ob posebni zavzetosti učiteljice slovenskega dopolnilnega pouka na Dunaju, **gospe Danice Luci**, ter pomoči **gospe Karmen Fabi** so otroci izvrstno zaigrali skeč o polžku, ki je dobil hišico (kostume za ta skeč je sešila **gospa Marija Lesjak**) in igrico o Rdeči kapici in volku; to je **gospa Luci** nekoliko priredila za miklavževo, in povabila vanjo Sneguljčico. Otroci so ubrano zapeli tudi nekaj pesmi. V pravo meditacijo so nas ponesli zvoki kitare študentke **Ksenije Bizjak** in zvoki flavte študentke **Anje Kapun**. Potem je prišel Miklavž, ki je prijazno nagovoril otroke in starše ter obdaroval vse otroke med prvim in petnajstim letom. Na koncu se je priklatil še krampus, ki je strašil predvsem odrasle poredneže. Ko je Miklavž odšel, smo bili tudi odrasli postreženi s slaščicami in raznovrstnimi pijačami.

Na **duhovno obnovo**, ki se je pričel-

la v soboto, 17. decembra, v prostorih našega pastoralnega centra, je naš dušni pastir **gospod Toni Štekl** povabil frančiškanskega patra **Lavrencija Anžela** iz Maribora. Glavna tema predavanja je bila vloga družine kot osnovne celice družbe pri vzgoji mladih in versko življenje v družini, še posebej v družinah zdomcev. Predavanje je bilo razmeroma dolgo, a zelo zanimivo. Napravili smo kratek odmor v bifeju v dvorani, kjer je spontano stekel pogovor o temi.

Tudi po odmoru smo živahno razpravljali o odtujevanju med družinski člani, hlastanju za materialnimi dobrinami, o tekmi s časom, pomanjkanju časa za bližnjega in zase, o odmikanju Bogu in o kultu televizije v naših družinah.

Po pogovoru je bila priložnost za adventno spoved. Večina je to tudi izrabila. Medtem ko smo čakali na spoved, smo prepevali božično devetdnevnicno.

Naslednji dan, v nedeljo, je imel **pater Lavrencij** med mašo lepo premišljevanje. Kakor pred mašo tako je bil tudi po maši na voljo za spovedovanje.

Pričakovali smo tudi napovedane goste iz Ljubljane - mešani pevski zbor Kliničnega centra. Žal so v zadnjem hipu koncert odpovedali.

Po maši smo se kot vsako nedeljo zbrali v naši dvorani in se ob kavi, čaju in prigrizku še dolgo pogovarjali. **Pater Lavrencij** je ostal ves čas med nami in si vzel čas za vsakega izmed nas.

Za **božične praznike** je večina Slovencev z Dunaja in okolice pohitela med svoje najdražje domov v Slovenijo. To je vse lepo in prav in hvale vredno, a neugodno za našo slovensko skupnost, ki tako za največje praznike "obuboža".

Tisti, ki smo ostali na Dunaju, smo se zbrali k polnočni sveti maši.

Na božič smo ob 9.30 spet s prazničnim petjem pri maši slavili in čistili nedoumljivo Božjo ljubezen.

Tudi naslednji dan, 26. decembra, smo slovesno obhajali god prvega mučenca Katoliške cerkve. Po maši smo dostojno proslavili god dveh Štefanov, ki sta poskrbela - prvi za

jedačo, drugi za pijačo.

Na koncu tega sestavka se za vsa lepa doživetja v letu 1994 pristrčno zahvalim ljudem, ki so požrtvovalno delovali v naši skupnosti in pripomogli pri uresničitvi različnih prireditev in srečanj, predvsem pa bi se rada zahvalila gospodu **župniku Toniju Štecklu**, srcu in duši našega pastoralnega centra. Naj povzamem besede nekoga, ki je izjavil, da je imeti na tujem slovenskega duhovnika pravi "luksus". Tega bi se morali vsi zavedati in ceniti, da smemo in moremo poslušati božjo besedo v slovenskem, materinem jeziku. Zato hvala Bogu za ta dar.

Vsem bralcem Naše luči in Uredništvu srečno in blagoslovljeno novo leto želi vaša poročevalka

Darja B.

GRADEC

Dogodki v letu 1994 pri slovenski skupnosti v GRADCU

29. januarja 1994 je bil župnijski ples, ki ga je priredila župnija Marija Pomagaj (MARIAHILF). Tega veselega dogodka se je udeležila tudi graška skupina Slovencev. Naši rojaki so postregli z pogancami in domačim vinom. (Naša luč 6, str. 22).

V aprilu nas je po dolgotrajni bolezni zapustil **g. Stefan Kumpusch**. V istem mesecu je praznoval 70-letnico življenja **g. Alojz Missia** (sorodnik kardinala Missie).

Na nedeljo DOBREGA PASTIRJA, 24. 4., smo v prenovljeni kapeli slovesno praznovali kar dva jubileja: zlati mašniški jubilej prečastitega duh. svetnika **Martina BELEJA** (Naša luč 3, str. 24) in 65-letnico prečastitega konsist. svetnika gvardijana **g. patra Martina VIDOVIČA**.

Avgusta je gospa **Micika Kumpusch** praznovala 70-letnico, **decembra** pa gospa **Marija Schönwetter** 75-letnico življenja. Na 3. adventno nedeljo, 11. 12. 1994, nas je obiskal narodni ravnatelj za Slovence po svetu, škof gospod msgr. **Metod PIRIH**. (Družina do 1. 1. 1995, stran 4)

Ernest Artac

Škof msgr. Metod PIRIH obiskal zamejske Slovence v Gradcu

(Linz) Otroci in vnučki so se poslovili od Tkalčeve mame

"To je bil dan, ki ga je naredil Gospod!"

V pravem pomenu besede je bila tretja adventna nedelja za Slovence v **Gradcu** nedelja veselja. "GAUDETE!" (Veselite se) je zaželel škof v pozdravnem govoru verujočim Slovincem v lepo obnovljeni kapeli Marije Pomagaj "Mariahilf". Naj na kratko strnem pozdravne misli **g. Kunstecka**, ki je v imenu vseh navzočih vernikov pozdravil **g. škofa**:

"Zaradi dveh tehtnih razlogov se danes veselimo na nedeljo veselja. **Prvič**, ker je blizu božič, to dejstvo nas napolnjuje z veseljem upanjem in pričakovanjem.

Drugič pa se mala čreda Slovencev v štajerski prestolnici veselijo, ker ste vi, gospod škof, med nami. Prinašate nam blagovest kot pastir, odgovoren za Slovence po svetu.

Ob vas bomo doživeli, kar nam je povedal svetniški škof Anton Martin Slomšek: "Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do prave zveličavne omike."

Naj vam predstavim našo družino. Tukaj, pri Mariji Pomagaj, se zbiramo Slovinci, ki večinoma stalno prebivamo v **Gradcu**, z nami je nekaj bratov in sester iz Koroške. Pridružujejo pa se nam tudi verniki, ki jim je materin jezik nemščina, a jih z nami povezuje

sorodstvo ali ljubezen do slovenske pesmi.

Smo majhna čreda, vendar, hvala Bogu, ne brez pastirja.

Že 15 let so z nami slovenski minorigi, trenutno v njihovem imenu skrbi za nas **p. mag. Janez ŽNIDAR**.

S hvaležnostjo se danes spominjamo tudi pokojnih duhovnikov **g. HAFNERJA** in **g. PELANA**, ki ju bomo vključili v daritev svete maše in v naše molitve. Z velikim veseljem pa pozdravljamo v naši sredi zlatomašnika **g. duhovnega svetnika Martina BELEJA** in mu želimo še veliko zdravih let. S prenovljeno kapelo, ki nam je postala skupen dom, smo dobili tudi nove orgle, delo **g. Antona Škrabla** iz Rogaške Slatine."

Pri sveti daritvi so bili tudi verniki z nemško govorečega okolja in zastopnik župnijskega sveta.

V znamenje veselja, spoštovanja in ljubezni je mlada gospa škofu izročila šopek kot simbol veselja za njegovo navzočnost med nami.

Škof se je zahvalil minoritski skupnosti za njihovo delo v Gradcu na Štajerskem, prav posebej pa še gvardijanu skupnosti, konsistorialnem svetniku **p. Martinu VIDOVIČU** in odgovornemu duhovnemu upravitelju za slovensko skupino **p. magistru Janezu ŽNIDARJU**.

Gospod škof je v homiliji verujočim povedal sledeče misli: "Zbrani v prelepi kapeli Marije Pomagaj, smo zares lahko polni veselja, ko se pripravljamo na božič. Zares sem vesel, da smem biti tu med vami. Sedem let sem odgovoren - poleg moje odgovornosti za koprsko škofijo - tudi za Slovence po širnem svetu.

Prej je to dolžnost opravljal zdaj že pokojni g. škof **LENIČ**. V teh letih sem obiskal že skoraj vse kraje, kjer se nahajajo in živijo zamejski Slovenci." Naloga in cilj takšnih pastoralnih obiskov je utrjevati slovenski jezik med ljudmi.

Pred nedavnim se je škof vrnil s takšnega pastoralnega obiska v Argentini in povedal, kakšen zaklad je slovenski jezi za tam živeče Slovence. Tretja generacija še govori slovensko. Škof **PIRIH** je tam podelil zakrament svete birme 110 mladim slovenskim Argentincem.

Pridigo je končal z mislima, da je božja beseda živa in učinkovita in da je Jezus navzoč v božji besedi ravno tako kot v evharistični podobi kruha in vina.

Kristus pravi, naj ne bomo nikdar v skrbeh, rajši razodevajmo skrbi, ki nas težijo s prošnjo v molitvi in z zahvalo Bogu. Molitev je edina, ki nas med seboj brez razlike povezuje.

"Z veliko bolečino v srcu ugotavljam, da danes zelo upada molitev in s tem tudi drugo hira." (slovenski škofje v pastirskem pismu)

Molitveno življenje daje življenju smisel!

Škof je priporočal vernikom, naj ne prenehajo s skupno molitvijo v družinah, saj bomo le tako črpali moč za vse, kar je bilo težkega in neprijetnega, in le tako bomo ostali zvesti svojemu narodu.

Ob koncu evharističnega praznovanja je spregovoril p. **Janez ŽNIDAR** ter se zahvalil g. škofu za obisk, ki nas je utrdili v veri, upanju in ljubezni. Zahvalil se je vsem, ki so k tej lepi slovesnosti doprinesli svoj delež, ter pevskemu zboru za ubrano in lepo petje.

Okrepčani z daritvijo svete maše in po prejemu slovesnega blagoslova g. škofa smo se srečali še v klubskem prostoru. Skrbne gospe so pripravile

dobrote in žlahtne štajerske kapljice seveda ni manjkalo. Ob družabnem klepetu in veselju smo se vsi dobro počutili, tako kot pravi psalmist: "Glej, kako je dobro in prijetno, če bratje in sestre v veselju prebivajo skupaj!"

S. Petra **KORENJAK**

LINZ

Na zadnjo adventno nedeljo sta v našem središču slavila rojstni dan naša čistilka in njen pomočnik, g. **Viktorija Hauseder** in **Ivan Brodarič**. Odkar je prevzela čiščenje prostorov v našem centru g. **Viktorija**, vladata v njem čistoča in red. Omenjena sta poskrbela tudi za pijačo in hrano. Slovenska skupnost se jima lepo zahvaljuje in jima kliče še na mnoga leta.

Božični prazniki so prav lepo potekali. Tudi obisk pri mašah je bil kar v redu. Na dan sv. Štefana smo imeli ob štirih popoldne v našem centru sv. mašo in nato božičnico. Kratek duhovni nagovor in božične pesmi so ustvarili izredno veselo razpoloženje. Nato so se dvignile račke za račji ples. Občudovali smo, kako tudi močnejše račke lahko tako močno vrtijo svoje telo.

Kuhali sta nam **Tončka Zore** in **Katarina Harambašič**, za vino je poskrbel g. **Štefan Ficko**, vse drugo pa je plačal naš center. Letos smo jedli za nas nekaj neizmerno dobrega, saj smo imeli kislo repo (ki je tukaj ne poznajo) in toplo gnjat. S harmoniko sta nas zabavala g. **Zlatko Ribič** in **Ludvik Sadl**. Vsem ženam, natakarkem in muzikantom se za lep večer lepo zahvaljujemo.

12. decembra je v bolnišnici Rakičan umrla najstarejša članica naše skupnosti, 83-letna g. **Matilda Tkalec**. Rojena je bila 11. 3. 1912 v Gančanih v Prekmurju. Leta 1936 se je poročila z **Ivanom Tkalcem**. V zakonu sta imela tri otroke. Kmalu po poroki sta odšla v Slavonijo na Hrvaškem. 1968 sta se pa preselila v **Trun pri Linzu**, kjer sta postala močen steber naše skupnosti. Tu sta živela do očetove smrti 2. 6. 1993. Po smrti moža **Ivana** se je g. **Matilda** preselila k svoji hčerki **Mariji** v Ljubljano. Pozneje je odšla v dom onemoglih v Rakičan, ker

je 12. 12. 1994 tudi umrla. Pogreba na pokopališču v Gančanih se je udeležilo veliko ljudi. Pel je moški pevski zbor. Slovensko skupnost iz **Linza** so zastopali g. župnik **Ludvik Počivavšek**, g. **Anica Sadl** ter **Antonija** in **Anton Zore**. Ker je bil delovni dan, se ga drugi, ki bi šli radi k pogrebu, niso mogli udeležiti. Bog naj ji poplača vsa dobra dela in naj počiva v miru! Globoko sožalje izrekamo sinu **Ivanu** v Avstraliji, **Lojzetu** v Nemčiji in **Mariji** v Ljubljani ter sestram v Gančanih in vsem drugim sorodnikom in znancem. Slovenska skupnost iz **Linza**.

Za potrebe mariborske škofije smo pri letošnji zbirki v **Linzu** zbrali 9.000 šilingov. Vsem dobrotnikom Bog plačaj.

Lepo Vas pozdravlja in se Vam zahvaljuje

Anton Zore

belgija

LIMBURG - LIÈGE

Božič smo slavili v **Hoevezavelu**, v **Heerlerheidu** na Nizozemskem in v **Eisdenu**. V Belgiji je prepeval "Slomšek", na Nizozemskem pa "Zvon".

Naj nam skrivnostna blagovest svete noči pomaga, da bi se osvobodili porabniškega duha, ki preplavalja družine, skupnosti in ves zahodni svet, ter začeli bistrovidno brati ZNAMENJE časa, ko se bližamo III. tisočletju.

Božič ni samo 25. decembra, temveč vsakič, kadar iz polne dlani seješ mir, dobroto, srečo in razumevanje; kadar se neustrašeno zavzame za Resnico, Pravico in ljubiš prav iskreno, kajti Kristus se tedaj znova rodi v tvojem srcu.

V nedeljo po novem letu je "Slomšek" pripravil božičnico. S pesmijo in priložnostnim branjem ter s pogostitvijo so ustvarili prijetno božično in družinsko razpoloženje.

Iskrena hvala vsem, ki so pomagali in sodelovali.

Moramo potožiti, da porabniška miselnost ogroža tudi naše vrste. Žal

nam je denarja za knjige. Zlasti "Slomškarji" so poklicani, da dajejo DOBER ZGLED! Pazimo! Če ne bomo brali, nas bo pobralo...

Božična pesem ne zadostuje, naj bo še tako lepa! Za lastno oblikovanje in pomoč dobri stvari je treba odpreti srce IN denarnico!

SOLIDARNOST!

Vinko Žakelj

francija

Miklavževanje v slovenskem domu Sv. Miklavž je v nedeljo, 11. decembra, obiskal slovensko skupnost v Parizu. Za njegov prihod je poskrbelo Društvo Slovencev v Parizu, ki se že dolga leta trudi, da bi ta lep slovenski običaj ne utonil v pozabo. Po sv. maši se je v dvorani zbralo veliko odraslih in otrok. Za uvod so mladi pod vodstvom **g. Martina Retlja** predstavili sv. Miklavža ter njegovo priljubljenosti na slovenskih tleh. Nato so mlajši pod vodstvom **Verene Zorn** doživeto zaigrali igrico Miklavžev večer in sprejeli sv. Miklavža, ki je letos obdaroval odrasle in otroke.

Obisk na jugovzhodnem delu Francije

Božično pripravo smo imeli tudi v **Lyonu**. Srečali smo se v cerkvi Matere božje, kjer smo z lepo udeležbo pripravili srca ljudi na novo doživetje božičnih skrivnosti. Med sveto mašo smo peli in poslušali adventno oznanilo, ki je že donelo v božičnem slogu. Po sveti maši smo vsi šli v majhen lokal poleg cerkve in se o vsem dolgo pogovarjali. Prav posebno je treba pohvaliti **družini Horvat in Hurnar**, ker se redno udeležujeta vseh srečanj v tem delu Francije.

Ā **sestrah frančiškankah v Morestelu** se ustavim vsakokrat in vedno sem zelo lepo sprejet po njihovi dobroti in veri. Prav lepo je, ko se z njimi lahko človek pogovori o težavah, ki tarejo zdomskega človeka. Njihova hiša je pravi blagoslov za mnoge ljudi, ki potrebujejo njihovo pomoč. V domu

preveva misijonski duh, ker so same misijonarke na Slonokoščeni obali. Mnogi misijonarji, ki prihajajo iz Afrike in drugih celin, se ustavijo pri njih in vsak dobi lepo besedo ter dar za najrevnejše na svetu. Vsakokrat, ko sem pri njih, opažam, da se starajo, zato bi še kako potrebovale nove sile. Bog še vedno kliče po nas. Božja pota so velika in široka, a malo je nog, ki se usmerjajo po njih. Redovniški poklici so koristni in lahko naredijo veliko dobrega vsem tistim, ki potrebujejo Cerkev in Kristusa. Pridite in poglejte, kako je dober Gospod! Če Gospod gradi, bo delo ostalo in življenje se bo prečistilo ter luč bo svetila v srcih vseh ljudi. Sestre rade sprejemajo ljudi, ki potrebujejo oporo v življenju.

Tudi v **Grenoblu** sem obiskal precej slovenskih družin na njihovih domovih ali pa v bolnišnicah. Nekateri so prejeli zakramente, drugim sem blagoslovil dom, pri vseh pa sem videl na obrazu srečo in željo, da so srečajo s slovenskim duhovnikom. Naši ljudje so zelo rastreseni po vsej Franciji, ker pa je ta dežela velika, je težko pogosto obiskati slovenske vernike. Naredimo pač, kar je v naši moči, in se držimo pravila, da je treba narediti najprej tisto delo, ki je nujno.

Pri **g. Lojzetu Ivancu** in njegovi družini sem bil lepo sprejet. Veliko smo se

pogovarjali o njihovem delu, življenju, o uspehih in neuspehih ljudi ter tudi nas duhovnikov. V **Clermont-Ferandu** je veliko slovenskih družin razpršenih po vaseh in mestih. Do zdaj sem nabral že kar lepo število naslovov družin. Potrebno bo še veliko dela in molitve, preden bodo naši ljudje spet razumeli, kje so njihove korenine na kulturnem, verskem in narodnem polju. Zdi se mi, da so se naši ljudje prehitro potopili v tuje mišljenje in tuj način življenja. Res je, da se mora človek postopoma prilagajati krajem in običajem, kjer živi, a vseeno se bi morali bolj zavedati, kaj smo in komu pripadamo. Prav Ivančeva družina je nam vse lep zgled, da je mogoče tudi v tujini lepo živeti slovenske vrednote in govoriti materni jezik, ki je edina vez med vsemi.

Božični večer v Parizu

Na božični večer smo se pred sveto mašo dobili v cerkvi sv. Terezije, kjer nam je mladina s kratko igrico prikazala po svetopisemskih besedah in ob slovenskih božičnih pesmicah, kako je potekal božični večer ob Kristusovem rojstvu v Betlehemu. Lepo so nam nanizali pred očmi srečanja angela Gabrijela z Marijo, srečanje Marije z Elizabeto, popisovanje svete družine v Betlehemu, Jezusovo

Aliénor Béatrice Retailleau je bila 26. novembra krščena v Chatillonu

Loreto - Po sveti maši smo si vzeli čas za skupne pogovore

rojstvo in Angelovo oznanilo pastirjem, da se je Mesija res rodil v betlehemski votlini. Posebnost te igrice je bil prizor, ko je Marija položila živega otroka, malega Adrijana Janeza, v zibelko, polno slame. Mali **Adrijan** ni nič jokal, temveč je s svojimi malimi rokami vzel slamo in jo nesel v usta ter jo sesal z vso nežnostjo. Vmes pa je donela pesem pod vodstvom **g. Janeza Zorca**: "Sveta noč, blažena noč..." Marsikatero oko je bilo oroseno s solzami, ki so se iskriale v očeh ljudi kot zvezde na jasnem nebu betlehemskih poljan. Vsi navzoči so bili srečni, da so doživeli lepoto novega rojstva. Med sveto mašo smo oznanili novo rojstvo v slovenski družini pri **g. Marku Vičiču** in njegovi ženi **Sofiji**. Tako sta nam dala tudi novo upanje, da nismo samo starčki v našem občestvu, temveč da se poraja novo življenje, novo upanje za vse.

Méricourt - Pas-de-Calais

Božično praznovanje v letu 1994 je zbralo kar lepo število slovenskih rojakov in njihovih prijateljev k polnočnici in praznični maši na božični praznik, 25. decembra. Je pa tudi res, da je kar nekaj rednih obiskovalcev liturgičnih srečanj manjkalo, bodisi zaradi bolezni bodisi zaradi obiska svojih bližnjih v drugih predelih Francije. Pri skupnosti,

kot je naša, se odsotnost nekaj oseb takoj pozna. Že nekaj dni pred božičem je bil med nami duhovnik **Martin Retelj** in nekatere obiskal na domu: nekateri so prejeli zakramente (doma oziroma v bolnišnici), drugod je blagoslovil hiše, zopet drugje kot v **Armentièresu je maševal** ali pa opravil kratek obisk.

Na praznik Jezusovega rojstva pa se je med mašno daritvijo v zakramentu krsta prerodil **Bastien**, četrti otrok družine **Cukiermann** iz Aviona, ta ima zdaj kar štiri fante. Materi, ki je slovenskega rodu, in očetu vsi iskreno čestitamo za rojstvo in krst četrtega otroka, za njun pogum in pričevanje.

Martin Retelj

Sonce v pariškem podzemlju

Parižani in turisti, ki so se pred novoletnimi prazniki vozili v metropu, niso prišli do besede od presenečenja. Val mladih nasmejanih obrazov je preplaval puste hodnike pariškega podzemlja. Za trenutek sta se progji 4 in 13 spremenili v slovenski metro, in to z vsemi slovenskimi narečji od severa do juga, od vzhoda do zahoda, saj je bilo med 100.000 romarji tudi 3.300 mladih iz Slovenije. Po skupni slovenski maši v cerkvi sv. Evstahija, ki je bila nabito polna slovenske mladine ter rojakov iz Pariza in

okolice, se je vsa četrt spremenila v eno samo veliko slovensko vas. Sredi Pariza smo se ob slovenski govoricu počutili doma. Padle so vse ovire in predsodki, bili smo ena sama velika družina. S tem se je dopolnil namen srečanja: zaupanje, mir in ljubezen med narodi.

Novo leto smo z manjšo skupino v polmraku in v zbrani molitvi dočakali v kapeli sv. Terezije poleg Slovenskega doma. Točno ob polnoči pa smo veselo zapeli in se prisrčno objeli z željo, da bi res vsi narodi živeli v miru in sreči. To je bilo nepozabno doživetje za vse navzoče.

Evropska mladina je pokazala, da še verjame v človeka, dobroto in mir. Nasmejeni mladi obrazi so omehčali s svojo iskrenostjo srca tisočev Parižanov. Bratje iz Taizéja so v živo zadeli svoje poslanstvo. Bog daj, da bi ta val medsebojnega razumevanja zadeli tudi politike vseh narodov, da se bodo tako resneje zavzeli za mir v svetu!

Janez Lozar

Val množice mladih obrazov je v petek, 30. decembra 1994, ob treh popoldne prišel skozi odprte zapornice pariške podzemne železnice v osrčju Pariza pred cerkvo sv. Evstahija. Kot neusahljiv vrelec je mnogim mimoidočim Parižanom zastal dih in pritegnil njihovo pozornost. Mladina vseh narodnosti gre k tezejski maši..., " je rekel nekdo... Ne! To je bila samo slovenska mladina. Trg ni bil več francoski; človek je imel občutek, da je bil v naglici popeljan pred ljubljansko stolnico. Ni bilo mogoče šteti. Iz rogov pariškega metroja je vrela mladina, nasmejana in pojoča tezejske napeve.

Cerkev sv. Evstahija, ena izmed največjih pariških cerkva, se je do zadnjega kamna potresla, ko je na začetku maše v njej mogočno zadonela slovenska božična pesem "Božji nam je rojen sin!" Petindvajset slovenskih duhovnikov je spremljalo župnika Slovencev v Franciji č. g. **Silvestra Česnika** in msgr. **Ignacija Čretnika**. V prisposodbi mladeničevega nasmeha je gospod **Česnik** med pridigo prikazal prihodnost človeka in mir v duhu,

ki ga navdaja upanje v zveličanje. **Msrgr. Čretnik** pa je v kratkih orisih prikazal zgodovino Slovencev in slovenske župnike v Franciji.

V nedeljo, 1. januarja 1995, je bila v isti cerkvi sv. Evstahija mednarodna maša tezejske skupnosti. Čeprav je vnovič množica napolnila cerkev, smo s ponosom ugotovili, da ni bila ta tako številna, kot je bila slovenska pred dvema dnevoma. Presenečenje tam zbranih je bilo tako veliko, da se je med opoldanskim televizijskim dnevnikom "France-2" oglasila voditeljica francoskih tezejcev in povedala, da so ji slovenski romarji v velik zgled!

J. Zorec

Silvestrovanje v slovenskem domu

Društvo Slovencev v Parizu je tudi letos pripravilo tradicionalno silvestrovanje. Člani društva so poskrbeli za sprejem skupine mladih iz Slovenije, ki so prišli v Pariz na taizéjsko srečanje in želeli pričakati novo leto med pariškimi Slovenci. Ozračje je bilo prijetno domače, čeprav je bila udeležba manjša. Vsi so se radi zavrteli ob zvokih, ki sta jih iz svojih glasbil izvabila člana naše skupnosti **Simona Vidmar** in **Leopold Valant**. Vsem, ki so se trudili s pripravo silvestrovanja, iskren Bog plačaj!

Verena Zorn

Vabilo

25. februarja 1995 bo društvo Slovencev v Parizu pripravilo veselo pustovanje. Pred začetkom bo ob 19.30 sv. maša, nato smo vsi povabljeni na večerjo in zabavo. Pridite v lepem številu!

Smrt g. Jožefa Kamina v Merlebachu

Prav na dan svetega večera nam je **g. Jože Kamin** iz Merlebacha sporočil, da mu je po težki bolezni umrl oče **Jože Kamin**. Pokojni **Jože Kamin** je bil rojen leta 1926 v Dolenji vasi na Dolenskem v družini s 14 otroki; živi so samo še trije. Poročen je bil z **Dorotejo Potrebuješ**, s katero sta imela dva otroka, **Bazilija**, ki je umrl kot otrok, in duhovnika **g. Jožefa Kamina**, ki deluje kot župnik na seve-

rovzhodnem delu Francije med Slovenci in med francosko mladino v šolah kot katehet.

Pokojni je prišel v Francijo leta 1963 in se zaposlil v rudniku, kjer je delal do leta 1982, nato se je upokojil in do smrti živel mirno, notranje bogato in lepo življenje s svojo ženo **Dorotejo**. Pokojni **Jože** se je rodil v kmečki družini, zato je imel rad zemljo, čebele, jeseni je rad nabiral gobe. Dobro se je zavedal evangelijskih besed: "Če žitno zrno ne umrje, ne more roditi sadu!" Kot resen in dober kristjan se je vedno potegnil za Cerkev in vero, če jo je kdo blatil pred njim. Zelo je bil vesel, da je njegov sin **Jože** postal duhovnik, a mi je večkrat rekel, da biti oče duhovnika popolnoma spremeni način življenja. Ko je duhovnik **Jože** kupil in popravil Slovenski dom v **Merlebachu**, mu je oče veliko pomagal in se žrtvoval za to veliko stvar. Še več, vedno mu je stal ob strani ter mu delil nasvete, kako naj naredi to in ono stvar.

Na koncu svojega življenja je veliko trpel zaradi bolezni, ki mu je zahrbtno jemala moči. Žena **Doroteja** pa mu je pomagala v vseh težavah in nadlogah v tej težki bolezni.

Na dan pogreba se nas je zbralo okrog oltarja kar 17 duhovnikov. Župnik iz **Freyminga** je v uvodu k sveti maši povedal, kako je pokojni delal ne samo za slovensko Cerkev, temveč tudi v francoski župniji. Med sv. mašo je pridgal **g. Silvester Česnik** v slovenskem jeziku in **g. Albert Krapež** v francoščini. Med pogrebno mašo je pel zbor iz **Merlebacha** pod vodstvom **g. Šinjkovca**. Cerkev je bila zelo polna, saj se je zbralo veliko slovenskih in francoskih prijateljev, da se poslovijo do očeta, ki je dal Cerkvi duhovnika.

Ženi **Doroteji** in sinu **g. Jožetu** želimo, da bi jima bil ta težek trenutek nov vzpon v veri in življenju. Naše globoko sožalje vsemu sorodstvu v Sloveniji. Pokojnemu pa želimo, naj mu da Bog večni mir in pokoj!

Uredil Silvester Česnik

AUMETZ

Najprej naj omenimo miklavževanje, ki smo ga imeli 11. decembra. Mesec

pred tem veselim dogodkom smo vsem poslali posebna vabila, v katerih je bil na kratko predstavljen program miklavževanja. Dopoldne smo se zbrali v veliki občinski dvorani, kjer smo ob aperitivu in prigrizku pokramljali s svojimi prijatelji. Sledilo je skupno kosilo, ki smo ga obogatili še z bogatim srečolovom. Vseskozi pa nas je po mikrofonu s svojimi hudomušnimi domisljicami zabaval naš voditelj. Končno smo medse sprejeli tudi sv. Miklavža, ki nas je obdaroval.

Skupaj smo počastili 90-letnico g. Matije Lebana, zvestega naročnika Naše luči in Mohorjevih knjig. Naši pevci so njemu in g. Jerebu, ki je praznoval 88-letnico življenja, zapeli nekaj pesmi. Tudi naši otroci so nas razveselili z nastopom: zapeli so nekaj francoskih pesmi in nam krajšali čas s tekmovanji.

Srečanje je bilo zares lepo, zato smo bili vsi hvaležni za ta dogodek.

nizozemska

Za nami je lep božič. Pevski zbor Zvon je s polno močjo opeval rojstvo božjega Deteta. To ugledno poslanstvo opravlja že 65 let.

(Mericourt) Med sveto mašo so stregli ministranti iz Pariza

K "Škrjančkovem" dnevju smo se 14 dni pozneje zbirali po ledenih cestah. Spet služba božja in božične pesmi. Navzoči so bili, kot se za "Škrjančka" spodobi, tudi naši najmlajši, ki so ljubko zapeli in zaplesali. Ob besedi o miru, tega ni brez solidarnosti, ob božični pesmi in prijazni pogostitvi kar zacvete družinsko razpoloženje, ki je najbolj doživeto okrog božiča. Sneg in led na cesti to razpoloženje še povečata.

Iskrena hvala "Škrjančkovim" sodelavcem!

Toda božič ni samo enkrat na leto, je vsakič, kadar otroka tolažiš, bolnika obišeš, osamelega razveseliš, kadar deliš od svojega in pomagaš, kajti Jezus se tedaj znova rodi v srcu ubogih.

To misel so uresničili naši sodelavci **g. Ad Hamers**, **g. John Deserno** in **g. Jakob Šalej**, ki so Karitas iz saleške dekanije poslali 714 ženskih čevljev; daroval jih je **g. Hub Bindels**, direktor podjetja Lisa Tucci v **Heerlenu**. Kaplan **g. Benkovič** in njegova sodelavca so obuvala s posebnim kombijem prepeljali v domovino.

Enak božič so že v novembru doživeli ubogi v okolici Zagorja in Ptujja, ko so jim naši sodelavci - **gospa Dorči** in **g. Oto Žerdona** ter **gospa Mici** in **g. Niko Michon-Čebin** - s posebnim

tovornjakom pripeljali 8 ton in pol raznih dobrot. Take plemenite, evangeljske zamisli terjajo veliko dela, skrbi, iznajdljivosti in srca. Iskreno čestitamo!

Ne pozabimo, božič, Jezusov božič je vsakič, ko...

Vinko Žakelj

nemčija

FRANKFURT

Božično praznovanje je pokazalo, da je tudi na frankfurtskem območju še dosti Slovenk in Slovencev, ki jih božič navdihne, da se pridružijo slovenski skupnosti pri praznovanju. Nepričakovano veliko število, skoraj dvesto, se nas je na sveti večer zbralo v cerkvi Marijinega srca. Mogoče so tudi novice iz Slovenije o močnem sneženju marsikoga odvrnile od poti v domovino, saj je bilo navzočih tudi precej rednih obiskovalcev slovenske maše, ki bi sicer odšli v domovino. Prav ti so pripomogli, da je bilo petje slovenskih božičnih pesmi lepše in mogočnejše, saj tisti, ki redkeje pridejo, nimajo poguma niti prakse, da bi si upali peti na glas. Celotroci so pri

petju pokazali, da se **še počutijo Slovence** (na navadne nedelje jih skoraj ni slišati, čeprav imajo odprte pesmarice). Da tudi otrokom Slovenija še nekaj pomeni, sem se prepričal, ko so ti obžalovali, ker ne bodo šli v Slovenijo. To spoznanje je bilo eno najlepših in zadnjih božičnih praznikov. Torej naš trud, ohraniti slovensko zavest v tujini, le ni zaman.

Na sam **božič** se je v prejšnjih letih navdušenje biti pri slovenski maši in peti slovenske božične pesmi navadno več kot prepolovilo. Tudi letos je bilo obiskovalcev precej manj kot na sveti večer, vendar mnogo več kot prejšnja leta. Za presenečenje sta poskrbela **Katka** in **Gregor Schiemann**, ki sta na violino zaigrala tri božične pesmi; najprej Sveto noč za spodbujanje pobožnosti med obhajilom, na koncu pa še kratek božični koncert - prelepo zveneči pesmi O jaslice borne lesene ter Zvonček veselo zvonil. Nismo si mogli kaj, da jima ne bi zaploskali. Njun nastop je lahko spodbuda drugim otrokom, da bi drugo leto še oni sodelovali s petjem ali igranjem na instrumente.

Posvetitev dveh diakonov: dva jezuitska študenta, ki študirata v **Frankfurtu**, **Mijo Kekič** in **Peter Lah**, sta bila na novo leto v Dravljah v Ljubljani posvečena v diakona. Še nekaj mesecev bosta med nami v **Frankfurtu**, nato se bosta vrnila v Slovenijo, kjer bosta 29. junija posvečena v duhovnika. Kar deset frankfurtskih rojakov je bilo pri posvečenju diakonov zbranih v draveljski cerkvi. S tem so pokazali, da sta se jim priljubila in da ju podpirajo na njuni poti v duhovništvu. Nekoliko otožnosti je zbudila novica, da v prihodnje zaradi pomanjkanja duhovnih poklicev ni na vidiku nobenega kandidata za študij v **Frankfurtu**. Mogoče je tudi to potrebno, da se bomo zavedli, da je treba za duhovne poklice tudi moliti in ne samo čakati, da nam bo vse podarjeno oziroma prineseno na pladnju.

Janez Modic

(Rosenheim) G. Anžel je tudi kot sedemdesetletnik vedno dobre volje

MÜNCHEN

V sredo, 4. januarja, je v miru, okrepan z zakramenti za umirajoče, zaspal v Gospodu **g. Janez Mohar**.

Doma je bil iz Loškega Potoka. V Nemčijo je prišel že februarja 1966 s prijateljem **Antonom Knavsom**. Oba sta rastle brez očeta, ker sta bila med vojno umorjena. Trinajst let in pol sta stanovala skupaj in delala v istem podjetju. Omenjeni prijatelj je pokojnika opisal kot poštenega, vedno dobre volje, rad je bil v družbi ter je bil vedno pripravljen drugemu pomagati. Redno smo ga videvali pri maši. Bolezen je vdano prenašal, da ne bi delal ženi skrbi. Za malo hčerko mu je bilo težko, saj je prosil ženo, naj pazi nanjo.

Ženi **Dragici** in hčerki **Tanji** naše iskreno sožalje.

ROSENHEIM

V **Rosenheimu** nas je malo, a radi pridemo skupaj k maši. Decembra gremo po maši že po tradiciji v gostilno, kjer smo malo več skupaj. Letos smo obenem proslavili sedemdesetletnico **g. Anžela**, zvestega obiskovalec maše in bralca Naše luči že od začetka.

Želimo mu še veliko zdravih let in vse najboljše.

STUTTART IN OKOLICA

Adventni čas smo preživel v znamenju mednarodnega leta družine in 20-letnice Slovenskega doma.

Na osrednji prireditvi so številne udeležence srečanja slovenskih družin (v soboto, 17. 12.) pozdravili: **g. Andrej Grasselli**, generalni konzul iz **Münchena**, **g. Otto Baur**, voditelj družinske pastorale v škofiji **Rottenburg - Stuttgart**, **gospa Barbara Waidinger**, referentka za žene in družine v referatu za tujce v škofiji **Rottenburg - Stuttgart**, in gost ter glavni predavatelj **dr. Drago Čepar**, državni sekretar za družino pri ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve RS. V svojih dveh predavanjih in pri okrogli mizi je podal bogate misli in široke poglede na družino in življenje ter nam vžil novega veselja in navdušenja za prihodnost.

Pri okrogli mizi nam je dal veliko informacij, odgovorov in naslovov, kam se je treba obrniti pri vprašanih glede zdravstvenega zavarovanja, pokojnin, otroških dodatkov, štipendij,

pridobitve nepovratnih sredstev ob vrnitvi na delo v Slovenijo... Nekatere informacije in potrebne naslove vam z veseljem posredujemo v Slovenskem domu - župnijska in socialna pisarna.

O delu in vlogi Svetovnega slovenskega kongresa nam je spregovoril predsednik nemške konference **SSK inž. Feliks Tavčar, Jože Zadavec**, duhovnik in časninar, pa o svojih srečanjih s slovenskimi družinami.

Lep adventni večer smo doživeli tudi ob glasbi **Maje, Marka, Alenke in Marjetke Hribernik** iz Slovenije, ki so iz violine, klavirja, flavte in čela izvabili čudovite melodije in harmonijo. Štirje, od sicer sedmih otrok Hribernikove družine, so ves dan živo pričevali, kaj je mogoče uresničiti v krščanski družini in kako odkriti ter razvijati talente! Lepa besedila za ta večer je izbrala **s. Mateja**, na klavir pa sta zaigrala še **Geri in Martina Arko**.

V nedeljo se je ob zelo lepi udeležbi vernikov zbralo pri sv. maši precej **zakonskih parov, jubilarov**, ki so ob tej priložnosti potrdili in obnovili svojo zakonsko zavezo. Pri sv. maši jih je nagovoril **g. Jože Zadavec**, duhovnik in časninar iz Slovenije, pel pa je moški zbor **Domači zvon pod vodstvom g. Damjana Jejčiča**. Predstavili so se tudi bodoči **birmanci** in oddali prijavnice za bližnjo pripravo na prejem zakramenta sv. birmе. Slavje se je nadaljevalo v dvorani ob **pevskem programu mladih iz Stuttgarta pod vodstvom Francija Arha**. Jubilanti so prejeli še spominska priznanja in se poveselili ob bogato obloženih mizah.

Polnočnico smo tudi letos obhajali skupaj z nemškimi verniki župnije **sv. Konrada**. Bilo je lepo doživetje.

Na štefanovo, 26. 12., smo v **Esslingenu** pripravili tradicionalno tombolo za božično drevo. Letos se je sreča nasmehnila zakoncema **Spreitzer iz Gäufeldna pri Herrenbergu**. Vse "sladke dobrote" sta prepustila Zavodu za slepo mladino v Ljubljani. **Izkupiček tombole** smo namenili: polovico (330 DM) za obnovo slovenskih cerkva in pol za družino **Hribernik**, ker so imeli na poti, ko so se vračali z naše prireditve za družino (18. 12.) težjo prometno nesrečo.

Za slovenske župnije (Sv. Ema pri

Podčetrtku, Veržej pri Ljutomeru, Velenje, Šentjernej, Radovljica, Grahovo in Kurešček), ki so nas prosile za pomoč, smo v soboto, 18. 12., zbrali 445 DM, ob drugih priložnostih in z nakaznicami pa še 1.460 DM. Skupno torej **2.235 DM**. Vsem dobrotnikom naj Gospod obilno povrne z duhovnimi in materialnimi darovi! Vsakega daru bodo v slovenskih župnijah tudi naprej veselili!

Krsti:

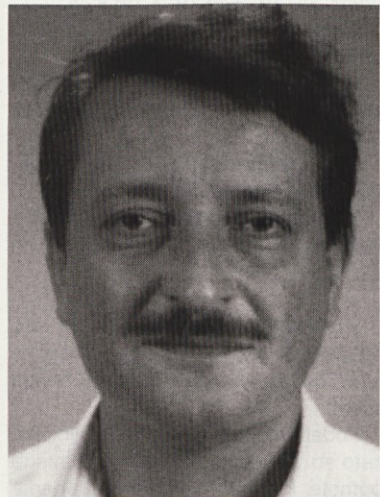
V letu 1994 je bilo v naši župniji **sedem krstov: Sandra Leskovar, Krstjan Schwarz, Sara in Teja Metež, Patrik - Karim Golouh, Melina Mozer in Julija Mlinar**.

Lani smo dobili obvestilo, da so štirje naši rojaki izstopili iz Katoliške cerkve!

Poroke: V **Stuttgartu** sta se poročila **Brigita Pihlar** in **Giorgio Marocco** ter **Stanislav Leskovar** in **Vesela Gilič**, v **Schöntalu Klavdija Pintarič** in **Bernd Dietrich**, v Ljubljani pa **Erika Spreizer** in **Jože Jarc**, ki živita v **Gäufeldnu pri Herrenbergu**.

Pogrebi: V večnost so se preselili: **Viktor Majhen** (roj. 1942), **Ivan Šernek** (1950), **Anton Prednik** (1943), **Silvija Muhič** (1969), **Milan Podjavoršek** (1934), **Rosalija Schaupt**, roj. Salka (1950), **Genovefa Deutschman** (1924), **Alojz Janžek** (1942), **Peter Dokl** (1942), **Ivan Kramar**

Pokojni Janez Mohar

(Frankfurt) Naša "maestra" violinista pred jaslicami

(1930), **Tone Mesarič** (1951), **Ivan Ule** (1940) in **Friderik Travnar** (1929).

Nekaj rojakov se je vrnilo v domovino, tako da nas je čedalje manj.

Slovenske maše februarja in marca:

Stuttgart: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 58: 5., 12. in 19. 2. ter 5., 12 in 19. 3. ob 16.30.

Böblingen: Sv. Bonifacij, Koprnikusstr. 1: 5. 2. in 5. 3. ob 10.00

Schw. Gmünd: Sv. Jožef, Jozefstr. 12: 2. in 12. 3. ob 9.30.

Schorndorf: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: 19. 2. in 19. 3. ob 8.45.

Aalen: Sv. Avguštin, Langerstraße: 19. 2. in 19. 3. ob 11.00.

Böckingen: Sv. Kilian, Ludwingsburger Str. 66: sobota, 25. 2. in 25. 3. ob 17.00.

Oberstenfeld: Srce Jezusovo, Gehrnstr. 3: 26. 2. in 26. 3. ob 9.00.

Esslingen: Sv. Elizabeta, Häuserhalderweg 38: 26. 2. (ob 15.30!) in 26. 3. ob 16.30.

NAROČNIKI NAŠE LUČI: Za leto 1994 ste že skoraj vsi poravnali naročnino, nekateri že za leto 1995! Hvala vsem!

Podatke zdaj urejamo računalniško, zato so v začetku mogoče še kakšne pomote. Prosimo, da nam ne zamerite

in na napake tudi opozorite. Če je kdo trenutno v tako hudo denarni stiski, da ne bi mogel takoj poravnati naročnine, naj kljub temu ostane zvest bralec, kajti tudi Naša luč mu bo v to temo prinašala žarke novega upanja! S februarско številko pošiljamo položnice še drugim naročnikom. Kdor želi, lahko poravna naročnino tudi osebno. Tisti, ki sami (ali še za koga drugega) vzamete Našo luč, ko pridete k slovenski maši, nam prihranite nekoliko dela in stroškov! Hvala tudi za to pomoč!

SOBOTNA ŠOLA:

Stuttgart:

4. 2.: birmanci od 14.00, drugi od 15.00 do 17.00, 18. 2. vsi od 15.00 do 17.00, 11. 3. od 15.00 do 17.00, 18. 3. birmanci od 10.00, drugi od 15.00 do 17.00.

Böblingen: v nedeljo, 5. 2. in 5. 3. od 9.00 do 10.00

Srečanje za mlade bo v soboto, 11. 2. in 11. 3. ob 18.00 v Slovenskem domu.

NEDELJA PRAZNOVANJ (godovi, jubileji...) bo 19. februarja in 19. marca!

SVETOPISEMSKI VEČER bo zopet v petek, 17. 2., in 17. 3. ob 19.30 v Slovenskem domu.

Lepo vabljeni!

Kulturno društvo Slovenija - Stuttgart vabi ob **SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU** na **kulturni večer**; ta bo v nedeljo, 5. 2., ob 17.30 /maša bo ob 16.30/ v dvorani cerkve **sv. Konrada v Stuttgartu**, in na **PUSTNO VESELICO**, ki bo v nedeljo, 26. 2., ob 18.00 (po maši ob 15.30!) v dvorani župnije **sv. Elizabete v Esslingenu**.

Seminar za družine Vzgoja v dveh kulturah, od 10. do 12. februarja ob **Bodenskem jezeru**. Prijavite se v Slovenskem domu osebno, pisno ali po telefonu.

Župnijsko romanje v ČENSTOHOVO na Poljskem od 25. do 28. maja 1995, cena 385 DM. Prijave v Slovenskem domu.

Janez Šket

WEIDEN

V **Oberpfalcu** med prostranimi gozdovi nedaleč od češke meje v slikoviti pokrajini leži mesto **Weiden**; okrog srednjeveškega jedra v obliki srca je zršlo moderno industrijsko mesto, ki je daleč po svetu znano po porcelanski in tekstilni industriji. Konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let so številni Slovenci, ki so šli po svetu s trebuhom za kruhom, našli v tem mestu zaposlitev. Medtem so se že mnogi vrnili v domovino, nekateri pa že dvajset in več let živijo tukaj; rastejo že nove mlade družine. Skupnost v Weidnu se je povezala v trdno družinsko občestvo. Vsako tretjo soboto v mesecu **se zberejo v cerkvi Srca Jezusovega pri slovenski maši**. Duhovnik jih včasih spodbuja s svetopisemskimi besedami: "Ne boj se, mala čreda." Dokler bodo tako trdno med seboj povezani in zasidrani v občestvu, se jim res ni treba bati. Po maši se vselej zberejo kot nekoč prvi kristjani k agape, k prijateljskemu srečanju. Vsakokrat so ljubeznivo in bogato pogoščeni pri kateri od slovenskih družin. Posebno praznično je, kadar je kakšen družinski praznik. Pred kratkim je **Sillerjeva** družina dobila drugo hčerko. Ko smo njihovo **Susane** s krstom sprejeli v občestvo kristjanov, ni bil to velik in vesel dogodek le za **Sillerjeve**, temveč za vso

našo župnijsko skupnost v Weidnu. Slovenci v Weidnu z delavnostjo, prijaznostjo in domačnostjo lepo predstavljajo svojo domovino Slovenijo; med nemškimi sodelavci in sosedi so si naši rojaki pridobili mnogo prijateljev.

Stanko Gajšek

švedska

ZVEZDA REPATICA OBISKALA TUDI ŠVEDSKO

Že stari in modri pisatelj je v Stari zavezi zapisal, da ima vse svoj čas. Zanimiva je ugotovitev sodobnega človeka, da je vedno premalo časa. Zakaj ga je premalo, na to tako pomembno življenjsko vprašanje si nobeden ali pa le malokdo odgovarja. Mar nima dan 24 ur tako danes kot na začetku stvarjenja sveta in veselja? Kaj je potem narobe, da moderni človek, človek atomskega veka nima več časa, ko mu vendar znanost in tehnika olajšujeta življenje in sporazumevanje z vsem svetom, celo s skrivnostnim vesoljem? Kaj je narobe z ljudmi, da nimajo več, ampak čedalje manj časa drug za drugega? Zakaj ob vsem napredku znanosti in tehnike ostaja čedalje več ljudi osamljenih, zapuščenih in njihova trupla gnijejo v stanovanjih celo tri mesece, kakor se je zgodilo v eni izmed "zelo razvitih in socialno čutečih dežel"? Kako to, da čedalje več mladih sega po mamilih, se utaplja v svetu alkohola in išče samega sebe v svetu spolne razbrzdanosti? Zakaj se to dogaja ob tako opevani vzgoji, pri kateri naj bi bili otroci "popolnoma svobodni in samostojni" v odnosu do staršev in vzgojiteljev, da jim lahko rečejo nazaj karkoli se jim zdi, jih celo tožijo, ker so otroka grdo pogledali (Bog ne daj, da bi ga udarili)? Kako to, da v moderni družbi, ki naj bi bila zelo socialna, prihaja med mladimi do pravih naklepnih umorov; npr. dva dvanajst- in trinajstletna fantiča sta umorila deset let starega otroka, podobno sta petnajst- ali šestnajstletna dijaka naklepno umorila

(Weiden) Skupen posnetek za spomin na krst Sillarjeve Susane

petnajstletnega sošolca? Še huje se je dogajalo v glavnem mestu, ko so mladi z brzostrelkami neki večer v lokalno zverinsko postrelili nekaj mladih ljudi.

V takšnem ozračju se je slovenska skupnost na Švedskem pripravljala ves adventni čas na prihod Odršenika, na božič, ki je najlepši praznik vseh družin na svetu, čeprav vsi tega praznika ne poznajo po vsebini in pomenu. Adventno ozračje se je poznalo po tem, da so zagorele lučke po izložbah in v vsaki hiši. Z njimi so ljudje označili svoja stanovanja, saj ni bilo okna v mestih ali na podeželju, kjer ne bi gorele adventne sveče. Praznik sv. Lucije je zaznamoval vso Skandinavijo, posebej Švedsko, saj je bila v vsakem večjem mestu izbrana Lucija, ki naj bi prinašala lučko vsem ljudem, ki se bodo zbirali v trgovinah, na trgih... Švedska Lucija pa bo po tem dogodku smela preživeti nekaj časa v mestu **Sirakuze** na Siciliji, ki je povezano z zgodovino te svetnice. To praznovanje ima svoj pomen, čeprav bolj malo krščanskega, pa vendar je pri vseh ljudeh nekaj odprtosti za tisto pravo Luč, ki prihaja v temo tega sveta. Obenem je slavljenje sv. Lucije tudi tiha prošnja skandinavskih narodov, da polarno noč na severu začne premagovati svetloba in da se najdalj-

ša noč čim prej začne podaljševati v dan, ko se bodo ljudje začeli prebujati iz zimskega spanca in spomladi zaživeli življenje v vsej polnosti.

Po dobrem letu je bila spet slovenska sv. maša v **Borásu**, ki je 60 kilometrov oddaljen od **Göteborga**. Slovenska skupnost je bila v adventnem času kar velika in je prijetno presenetila svojega dušnega pastirja. Sv. maša, molitev in adventne pesmi, vse to je spet povežalo ljudi okrog oltarja in po sv. maši ob kavi ter pecivu. Še pomebneje pa je, da lahko tam dušni pastir prisluhne prijetnim doživetjem in potrebam svojih ljudi in jim po svojih močeh pomaga.

Adventni čas je tudi čas, ko naj bi s pomočjo zakramenta sv. spovedi pripravili svoja srca na Jezusov prihod. Kolikor je bilo mogoče, je g. Zvone s pomočjo dobrih in odgovornih ljudi obiskal tudi ostarele in onemogle. Vsi so bili srečni in hvaležni Bogu za obisk in predvsem za sv. zakramente, saj so povedali, da brez takšne duhovne pomoči ni mogoče prav obhajati in doživeti božične skrivnosti ter zares dočakati rojstva Deteta v srcih. Bogu hvala za takšno doživetje, ki je obenem čudovito potrdilo, da je duhovnik še kako potreben, posebej

(nadaljevanje na strani 34)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• POIŠČI NASPROTNI SPOL:

bik, sova, petelin, ovca, pav, rak, kača, vrana, žaba, zajec, črv, podgana, slon, krt, vrabec, štoklja, gos, konj, noj, kos.

• TISKARSKI ŠKRAT - ZAMENJAJ PO ENO ČRKO:

Obsežna Prešernova pesnitev se imenuje PRST pri KAVICI. Ciglerjeva povest je SREDA v NESREDI. Jurčič je napisal povesti POMEN in TIHOKAPEC. Najlepša Tavčarjeva povest je CVRTJE v jeseni. Cankarjeva drama LENA VILA govori o hrepenenju. Ali si že prebral Finžgarjevo povest STRIPI? Ingoličev roman GIMNAZIJA

govori o težavah mladine. Makarovičeva je napisala pesem ČEK na POLICI in pravljice: SAPRAHIŠKO, KAČJO PRETILNICO in LEKARNO MIŠMAK.

• POPRAVI OSEBNA OBČA IN LASTNA IMENA:

Sosedova *lučka* je polizala *lučko*. Gospod *medved* je ustrelil *medveda*. Star *vipavec* pije *vipavca*. Mlad *kamničan* se s *kamničanom* (prebivalec) vozi v Ljubljano s *kamničanom* (vlak). Učenka Osnovne šole Šentvid je *šentvidčanka*; prebivalka Šentvida pa *šentvidčanka*. Otroci vrtca *jurček* so *jurčki*.

Ijudska iz krope neusmiljena gospoda

Krajcar, krajcar, dober denar,
moral je dati dušo zanj!

En kmet je prišel davek plačvat,
en krajcar mu je zmanjkal bil:

“Ali mi ga bote šenkali,
ali mi ga bote zamerkali?”
“Jaz ne bodem šenkoval,
ne bodem ga tud’ zamerkoval. -

Avpet, avpet, avpet moj,
še trikrat hujši ko gospod!
pelji ga v turen teman,
tam naj bo tako dolgo sam,
da bo prinesel krajcar nam.”

Gospod je bil pozabil nanj,

avpet se tud’ ni spomnil nanj.

Preteklo je že let’ in dan,
gospod se je bil spomnil nanj.

Padla mu je bila žlica iz rok,
pade mu tudi pantofelj iz nog:

“Avpet, avpet, avpet moj,
ti si trikrat hujši ko gospod.”

Gospod je šel u turen sam,
druzega ni bilo ko en kup kosti,
na njih pa ena luč gori,
kakor sonce se svetli!

“Krajcar, krajcar, dober denar,
da si moral dati dušo zanj!”

• PRAVILNO NAPIŠI NASELBINSKA IN NENASELBINSKA IMENA:

naselbinska: logarska dolina, kranjska gora, rimske toplice, zidani most, novo mesto, nova vas, stari trg, opatje selo, ravne na koroškem, šentvid nad ljubljano, šmarje pri jelšah;
nenaselbinska: logarska dolina, taborska jama, zasavska gora, bohinjsko jezero, sava bohinjka, savinjske alpe, tržiška bistrica, goteniški snežnik, rožna dolina, vodnikov trg, dunajska cesta.

• IZPIŠI ŠTEVILKE:

V Sloveniji je 1,964.385 prebivalcev. $3 + 4 = 7$. $6 : 2 = 3$. V hlevu sta 2 kravi in 1 zajec. Francoska revolucija je bila leta 1789. Škorec dela 17 ur na dan, lastovka 19, rdečerepka pa 20. Trst je imel že v prejšnjem stoletju čez 60.000 prebivalcev.

• POPRAVI NAPAKE PRI GLASOVNIH PREMENAH:

z brivcom, s čopičom, s košom, z Andrejom, s klasom, z nožom, z lestencem, z Jurčičom, Janezev klobuk, Tomažov avto, krojačov sin, vročokrven, občočloveški, s stricom, s knezem.

• POPRAVI NAPAKE PRI PISANJU POLGLASNIKOV:

brezposelen, cilindarski, decemberski, filem, filterski, jadern, jadernica, jederce, jeterca, koderček, krael, literski, meterski, ministerski, mojsterski, nepopolen, novemberski, oderski, oktoberski, Peterček, popolen, reberca, registerski, smiselen, veterček, veternica, zoperen.

• SKLANJAJ SAMOSTALNIK GOSPA V EDNINI, DVOJINI IN MNOŽINI!

REŠITVE

• **NASPROTNI SPOL:** bik - krava; sova - čuk; petelin - kokoš; ovca - oven; pav - pavinja ali pavica ali pavarica; rak - rakovica; kača - kačon; vrana - vran; žaba - žabec ali žabon; zajec - zajkla; črv - črvič; podgana - podganji samec; slon - slonica; krt - krtica; vrabec - vrabčevka; štokrlja - štokrlječ; gos - gosak; konj - kobila; noj - nojevka; kos - kosovka.

• **TISKARSKI ŠKRAT:** Obsežna Prešernova pesnitev se imenuje Krst pri Savici. Ciglerjeva povest je Sreča v nesreči. Jurčič je napisal povesti Domen in Tihotapec. Najlepša Tavčarjeva povest je Cvetje v jeseni. Cankarjeva drama Lepa Vida govori o hrepenanju. Ali si že prebral Finžgarjevo povest Strici? Ingoličev roman Gimnazijka govori o težavah mladine. Makarovičeva je napisala pesem Čuk na palici in pravljice: Sapramiško, Mačjo predilnico in Pekarno Mišmaš.

• **OBČA IN LASTNA IMENA:** Sosedova Lučka je polizala lučko. Gospod Medved je ustrelil medveda. Star Vipavec pije vipavca. Mlad Kamničan se s Kamničanom vozi v Ljubljano s kamničanom. Učenka Osnovne šole Šentvid je šentvidčanka; prebivalka Šentvida pa Šentvidčanka. Otroci vrtca Jurček so jurčki.

• **NASELBINSKA IN NE-NASELBINSKA IMENA:**

naselbinska: Logarska Dolina, Kranjska Gora, Rimske Toplice, Zidani Most, Novo mesto, Nova vas, Stari trg, Opatje selo, Ravne na Koroškem, Šentvid nad Ljubljano, Šmarje pri Jelšah;

nenaselbinska: Logarska dol-

ina, Taborska jama, Zasavska gora, Bohinjsko jezero, Sava Bohinjka, Savinjske Alpe, Tržiška Bistrica, Goteniški Snežnik, Rožna dolina, Vodnikov trg, Dunajska cesta.

• **ŠTEVILKE:** V Sloveniji je milijon dvetsto štiriinšestdeset tisoč tristo petinosemdeset prebivalcev. Tri in štiri je sedem. Šest, deljeno z dve, je tri. V hlevu sta dve kravi in en zajec. Francoska revolucija je bila leta tisoč sedemsto devetinosemdeset. Škorec dela sedemnajst ur na dan, lastovka devetnajst, rdečerepka pa dvajset. Trst je imel že v prejšnjem stoletju čez šestdeset tisoč prebivalcev.

• **GLASOVNE PREMENE:** z brivcem, s čopičem, s košem, z Andrejem, s klasom, z nožem, z lestencem, z Jurčičem, Janezov klobuk, Tomažev avto, krojačev sin, vročekrven, občečloveški, s stricem, s knezom.

• **BESEDE Z NAPAČNO PISANIMI POLGLASNIKI:** brezposeln, cilindrski, decembrski, film, filtrski, jadrn, jadrnica, jedrce, jetrca, kodrček, kravl, litrski, metrski, ministrski, mojstrski, nepopoln, novembrski, odrski, oktobrski, Petrček, popoln, rebrca, registrski, smiselni, vetrček, vetrnica, zopren.

• **SAMOSTALNIK GOSPA:**
EDNINA: gospa, gospe, gospe, gospo, pri gospe, z gospo.

DVOJINA: gospe, gospe/a, gospema, gospe, pri gospeh, z gospema.

MNOŽINA: gospe, gospe/a, gospem, gospe, pri gospeh, z gospemi.

izražajmo se lepo

DOPRINESTI, DOPRI-NAŠANJE, DOPRINOS - glagol je narejen po zgledih iz nemščine. Bolj slovensko je, če namesto tega uporabljamo izraze, kot so: pomagati, prispevati, žrtvovati; prispevek, pomoč. Sosed jim je pri košnji veliko pomagal. Za cerkev so največ prispevali najrevnejši. To je naš prispevek za lepšo podobo našega kraja. Njegova pomoč je neprecenljiva.

V naših delovnih organizacijah so začeli uporabljati glagolnik "doprinašanje" s spremenjenim pomenom za nadomeščanje prostega dneva z delovnim, kar je dvakrat narobe. Zaradi boleznih niso mogli nadomestiti izgube. 28. april bodo delavci nadomestili prvo soboto v maju.

DOPUST - krajši ali daljši čas, v katerem nam ni treba iti na delo ali v službo. Dopust vzamemo, dobimo, imamo, prosimo zanj, smo na dopustu, gremo na dopust.

Kdor je na dopustu, je dopustnik/-ica, pridevnik pa je dopusten. Največ slovenskih dopustnikov je preživelo dopustne dni ob slovenskih vodah. Dopustnice so zapravljujejše kot dopustniki. Dopustno nadomestilo je komaj zadoščalo za sladoled, ki so ga pojedli otroci.

Pripravil Milan Kobal

(nadaljevanje s str. 31)

tistim, ki so zaznamovani s križem, saj jim ta tako postaja z Jezusovo pomočjo lažji. Žal pa so se kljub možnosti za sv. spoved bolj slabo izkazali vsi drugi, ki prihajajo k slovenskim sv. mašam in na srečanja. Slovenski duhovnik se je potrudil, v adventnem času še posebej, da bi bil na razpolago za spoved kar precej časa pred sv. mašo, a je bil izid zelo slab. Zdi se, da je večina ljudi svetniška in sploh ne potrebuje sv. zakramentov. Verjetno pa ti ljudje niso nikoli brali življenjepisa kakšnega svetnika, ki je sv. spoved opravljal vsaj tedensko, če ne že kar dnevno. Zato ni čudno, če sta druga in tretja generacija bolj malo povezani z Bogom, Cerkvijo in domovino. Tudi tako se uničujejo korenine, iz katerih je živel in se obdržal slovenski narod skozi vse viharje. Danes potrebuje slovenski narod klicarje, ki mu bodo iz globine srca zakričali: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci, še najmanj Satanu, ki ima takšno moč nad posameznikom in celim svetom. O, ko bi se mnogi, ki so se izgubili v tem svetu materializma in brezboštva, spet vrnili nazaj v skupnost Cerkve in naroda, kjer bi spet našli pravo zavetje!

(Stuttgart) Zakoncema Spreitzer so mladi z veseljem pomagali "obratiti" božično drevo, ki sta ga zadela na tomboli 26. decembra lani.

Miklavževanje v Göteborgu v soboto, 3. 12. 1994 Kar prijetna skupina otrok s starši se je zbrala v župnijski dvorani, kjer so pričakali Miklavža, ki je skupaj z angelci prispel tudi v to slovensko skupnost in jih obdaril. S pesmijo in molitvijo so otroci pričakali tega velikega dobrotnika otrok vsega sveta. Sv. Miklavž je vse nagovoril in jih spomnil na leto družine, ki naj bi še naprej igrala v življenju slovenskih otrok pomembno vlogo pri krščanski vzgoji in v ljubezni do naroda in slovenskih korenin. Vsakega otroka je nato obdaril in povabil, naj bodo tudi oni v svojem življenju dobri ter delijo od svojega še potrebnejšim. S pesmijo Je angel Gospodov so se otroci skupaj s starši poslovlili od sv. Miklavža in angelcev. Sami pa so še nekaj časa ostali v dvorani, kjer so jih pogostili člani misijskega pastoralnega sveta, za kar se jim slovenski dušni pastir prisrčno zahvaljuje.

Adventna akcija 1994 za Sv. Emo pri Podčetrtku Na priprošnje sobrata **Frančeka**, župnika pri Sv. Emi, je stekla akcija za pomoč pri prenovi podružnih cerkva. **G. Zvone** se na tem mestu zahvaljuje vsem, ki so se radi odzvali na klic in stiski in zbrali kar čedno vsoto (približno 2.200 DM, seveda v SEK). Bog povrne posebej družini **Jožeta Gustinčič iz Orebroja** in družini **Karlin iz Landskrona**, ki sta darovali največ. Kot skupnost pa so se najbolj izkazali v **Göteborgu**. Vsem dobrotnikom te akcije naj dobri Bog že na zemlji stokratno povrne z blagoslovom, zdravjem in srečo. Akcija še traja, dokler ne bo **g. Zvone** obiskal vseh slovenskih skupnosti, zato bo še vedno priložnost za dobro delo in pomoč bratom in stiski. Napoveduje se že nova, **postna akcija za pomoč Slovenski klasični gimnaziji v Škofjih zavodih v Šentvidu pri Ljubljani**, kar je bilo napovedano že v **Vadstenu** maja 1994. Še posebej zato, ker je ta zavod povezan z vsemi Slovenci po svetu.

Božič 1994 Slovesna božična sv. maša v slovenskem jeziku je bila ob 10. uri v **Jönköpingu**, kjer so ljudje veselo prepevali slovenske božične pesmi in tako praznovali Jezusovo rojstvo. Še lepše božično ozračje je bilo

popoldne ob 14,30 v **Göteborgu**, kjer je bilo pri sv. maši zbranih toliko ljudi kot še nikoli do zdaj, kar se slovenska skupnost zbira pri sv. maši. Kar nekaj ljudi se je prišlo zahvaliti **g. Zvonetu** v zakristijo za tako lepo sv. mašo. Sam je mnenja, da so ljudje, ki so se v tako lepem številu zbrali in lepo sodelovali, pripomogli k zares doživetemu praznovanju rojstva božjega Deteta, saj so se tudi drugi, ki so bili pri tej sv. maši, počutili kot ena družina oziroma kot pastirji, ki so pred dva tisoč leti doživeli enkratno srečanje z Odrešenikom in bili deležni Njegovega blagoslova in božičnega miru. Ob tem je seveda vzklikla v srcu slovenskega dušnega pastirja prošnja, da bi se srečanja ponavljala vsako tretjo nedeljo v mesecu skozi vse leto 1995.

Red sv. maš v februarju:

5. N. med letom, 5. 2.

- maša - LAND SKRONA ob 12,30
- maša - MALMÖ ob 16,30

6. N. med letom, 12. 2.

- maša - HALMSTAD ob 9,30
- maša - HELSINGBORG ob 17. uri

7. N. med letom, 19. 2.

- maša - JÖNKÖPING ob 10. uri
- maša - GÖTEBORG ob 16. uri

Sobota 18. 2.

- maša - ESKILSTUNA ob 19. uri

8. N. med letom, 26. 2.

- maša - STOCKHOLM ob 11. uri
- maša - v KÖPINGU ob 17,30

Čeprav bolj pozno pa vendar iz srca vošči slovenski dušni pastir vsem bralkam in bralcem NL, naj nebeško lepe melodije slovenskih božičnih pesmi odmevajo skozi vse leto v njihovih srcih in po njih žari notranje veselje in božični mir na vse ljudi dobre volje. Dete betlehemske naj s svojimi ročicami blagoslovlja in varuje vse slovenske družine doma in po svetu ter vse slovenske škofe, duhovnike, redovnice in redovnike ter misijonarje in misijonarke in vse laike, ki se trudijo za rast božjega kraljestva v srcih vseh ljudi! Naj bo leto 1995 za Slovence doma in po svetu še bolj polno novega upanja, da se bo mlada država Slovenija dokopala do resnične demokracije, kjer bodo vladale

poštenost, odgovornost in medsebojno soglasje! Vsem tudi lepega medsebojnega sožitja in pomoči tistim, ki živijo v težkih razmerah.

*Zvone Podvinski
slovenski duhovnik
izpod zvezde Severnice*

švica

SOLOTHURNSKO OBMOČJE Božično in novoletno praznovanje

Za Miklavževim obiskom, ki se ga veselijo zlasti otroci, nam skozi adventni čas že sije zarja božičnih praznikov, dokler nas ti ne objamejo z vso svetlobo in veseljem sporočilom, da se nam "je v Davidovem mestu rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod" (Lk 2,11). Ta nedoumljivi in Božje ljubezni do ljudi prepoln dogodek praznujemo že skoraj 2000 let ne samo kot spomin na davno preteklost, ampak z namenom, da rojstvo Božjega Sina vsako leto znova podoživljamo, z drugo besedo, da to rojstvo uresničimo v sebi. Če bi namreč božične praznike slavili samo na zunaj, npr. "z izbornimi najboljšimi jedili" (Iz 25,6) ali s čim podobnim, pri tem pa obšli 'Gospoda, ki nas je rešil' (prim. Iz 25, 9), bi zgrešili vsebino in pomen praznikov ter preslišali njihovo sporočilo. Podlago za pristno in globoko božično doživetje pa nam daje ustrezno družinsko ozračje (kjer nikakor ne smejo manjkati iskrena prijaznost, ustrežljivost in požrtvovalnost, saj kakšni spori in prepiri res ne spadajo k praznikom) in udeležba pri prazničnem bogoslužju - z vrednim prejemom sv. obhajila.

In kako smo božične praznike obhajali na solothurnskem območju? Polnočno mašo smo - sicer že ob 19,30 - imeli v **BASLU**. Kako bi bilo lepo, ko bi se nas pri vsaki maši zbralo vsaj približno toliko! (To velja za vse praznične maše.) Več ljudi, boljše sodelovanje, zlasti petje, lepše doživetje. Na božič smo bili pri dopoldanski maši v **SOLOTHURNU**. Tam je bogoslužje z orgljanjem olepšala

Liselotte Heinzl, spremljali sta jo **Maja Greiner** na flavto in deloma **Angelika Brumec** na piščal. Čim več ljudi je skupaj, tem bolj pride do izraza raznolikost poznavanja pesmi in načina petja. Po maši se nas je večina zbrala - nekateri so odšli domov - v dvoranici kapucinskega samostana, kjer nam je nekaj pridnih rok pripravilo odlično okrepčilo v trdem in tekočem stanju. Tako smo božično popoldne preživeli v večdružinskem krogu - v pogovoru in petju. Samostanski brat **Iso** pa nas je spremljal na citre. Popoldne ob 17. uri je bila maša v **OLTNU**. Zopet se je zbralo precej ljudi, ki so se s sodelovanjem lepo izkazali. Po maši smo se za kakšno uro ob prinesenem in naročenem okrepčilu v prazničnem slogu pomudili v našem običajnem gostinskem prostoru.

Na praznik sv. Štefana smo imeli ob 14. uri mašo v **BIRRU**. Praznično ozračje je bilo močno čutiti tako v cerkvi kot pozneje v cerkveni dvoranici - ob pecivu in kavici. Ob 17. uri je bila maša še v **BERNU**. Kakor sta se svoj čas "razodeli (in se še razodevata) dobroti in človekoljubnosti Boga, našega odrešenika" (Tit 3,4), tako se je tudi tam izkazala človeška darežljivost. Z besedami iz evangelija bi se temu reklo: Najprej pri maši "Bogu, kar je božjega", nato v cerkveni dvorani "cesarju, kar je cesarjevega" (Mt 22,21), vendar ne kot dolžnost, ampak kot velikodušnost.

Zadnji teden v letu je minil, kot da bi utonil. Na silvestrovo smo se zopet zbrali k maši v **BASLU** in se dobremu Bogu zahvalili za vse darove v minulemu letu. Če smo se na božični (sveti) večer po maši hitro razšli, da bi se vsaka družina doma pripravila za božični dan, pa smo tokrat stopili v župnijski dom in nekoliko posilvestrovali. Skrbno pripravljeno okrepčilo, medsebojni pogovor, skupno petje in Jakova harmonika - vse to je oblikovalo vesel in prijeten silvestrski večer. Nekdo, ki sicer k maši hodi v drug kraj, a je ta večer prišel v **Basel**, je priznal: "Tako lepega silvestrskega večera v Švici še nisem doživel" (v 25 letih).

Za Božji blagoslov in Marijino pri-

*(Stuttgart) Slovenski dom je že 20 let
košček domovine za mnoge
slovenske izseljence*

prošnjo v letu 1995 smo se priporočili na novega leta dan pri maši v **SOLOTHURNU** in **BERNU**. - Srečno!

Jan

venezuela

CARACAS

6. novembra smo Slovenci iz **Caracasa** imeli že tradicionalno letno srečanje in romanje v **Valencio**, ki je 170 km oddaljen od Caracasa.

Molili smo rožni venec, peli litanije in imeli sv. mašo. Vabilu se je odzvalo okrog **100 Slovencev** oziroma njihovih že tu rojenih sinov ter nekaj naših prijateljev. Nekaj mladih je prišlo celo v narodni noši. Po verskem opravilu smo imeli skupno kosilo, ki so ga pripravile požrtvovalne gospe. Pri tem srečanju ni manjkalo dobre volje in veselega razpoloženja, ki se je prelilo v skupno petje naših narodnih pesmi.

Janez Grilc

naša luč

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, tel-ex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

● V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – HOTEL EMONA***, Via Stabilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite

pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

● PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

● V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in faks 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

● Prodaj gradbeno parcelo 450 m² v Miklavžu pri Mariboru. Interesenti naj se oglase na tel.: 08654-62704 (Heinrich).

● V zelo lepem, naravno čistem kraju Slovenije zaradi bolezni prodaj izdelano montažno hišo 10 x 12 m, primerno

za obrtna dela, tudi za gostinstvo in turistične namene - ograjen vrt z bio obdelano zemljo, pripravljeno za nasad. Cena po dogovoru. Škulj Adler Paula, Jablanca 17 b, 68294 Boštanj. Tel: 0608 82 850.

● V Krškem na mirnem kraju prodajam za 180.000 DM enonadstropno hišo 9 x 12 m z garažo. Parcela meri 350 m². Resni interesenti se javite na tel.: 07361/35137.

● V okolici Brežic prodajam novo dvo-stanovanjsko hišo z 1,5 ha zemlje (45 a gozda), vse ob hiši. Možnost za lokal ali pridobitno dejavnost (elekt. centralna, telefon). Samo resne ponudbe v DM pošljite na naslov Naše luči. Cena 650.000 DM. Pod šifro "Naše luči" Brežice.

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Mala mucka se plazi proti steklenici, v kateri je slivovka. Pa jo stara muca napodi:

- Takoj stran! Premajhna si še, da bi imela mačka!

☺

- No, kako je bilo na tvoji popevkarski turneji?

- Kar v redu, le v Celju je bila dvorana skoraj prazna.

- No, to bi moral predvidevati, saj si tam že vendar pel.

☺

- Peteršilčkova vsako noč pretepa moža, ko se vrne pijan domov.

- Prav mu je, zakaj pa se vrne vsako noč!

☺

- Zdravnik mi je rekel, da imam za svojo višino deset kilogramov preveč.

- In kaj boš storila?

- Kupila si bom čevlje z visoko peto!

☺

- Oče, pomagaj mi pri križanki, samo zadnja beseda mi še manjka.

- To ima pa vedno naša mama.

☺

Kako pripraviš Škota, da se hitro ujezi?

Postaviš ga v okrogel sod in mu rečeš, da je v kotu pet penijev.

☺

Vinjen možak se pritožuje na ulici, da ne more najti svojega avtomobila.

- Pelji se z avtobusom, mu svetuje mimoidoči.

- Toda avtobus mi ne bo šel v garažo!

☺

- Ali veš, zakaj zidarji pozimi ne zidajo?

- Vem, zato ker bi jim zmrznile steklenice s pivom.

☺

- Nič me ne veseli, da bi odrasel.

- Kako to?

- Ne želim, da bi imeli moji otroci z menoj toliko težav, kot jih imam jaz s svojimi starši.

☺

- Mihec, ali mi lahko poveš tri stvari, ki jih pred petdesetimi leti še ni bilo?

- Lahko, tovarišica. Prva je atomska bomba.

- Dobro.

- Drugič: televizija.

- Odlično! In tretja?

- Jaz.

☺

- Kako je s tvojim možem, Sonja? Sem slišala, da je bil bolan.

- Veš, odkar mu je zdravnik rekel, da ne bo mogel več delati, se počuti mnogo bolje.

☺

- Natakar, pravkar ste z jedilnega lista črtali piščanca, zdaj ga pa spet pišete!

- Seveda, pri sosednji mizi so ga zavrnili...

☺

Sprehajalec je začuden obstal ob ribiču, ki je imel ob sebi vse polno rib.

- Pa ste vse ribe sami ujeli?

- Ne, ne, črvi so mi pomagali.

☺

- Figo pa tako življenje! Če sem lačen, nisem za nobeno rabo.

- In kadar si sit?

- Takrat sem pa zaspan!

☺

Ko sta lopova oropala banko in pobegnili policiji, je eden od njiju začel preštrevati denar. Pa ga je drugi zavrnil:

- Pusti zdaj to, bova že jutri v časopisu prebrala, koliko sva ukradla!

☺

Pri avtomehaniku:

- Popravite mi hupo, sploh se je ne sliši.

- Kaj pa zavore, so te tudi zanič?

- Ravno zato želim, da mi popravite hupo.

☺

Soseda kliče sosedo po telefonu:

- Halo, Cilka, pridite hitro na balkon. Nekaj zaupnega bi vam rada povedala.

☺

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road**, tel. + faks 0171 - 735 - 6655, *Stanislav Cikaneč***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 1-554 2575, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRH / Vorarlberg, Herrengasse 6**, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. in faks 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11,*Kazimir**Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, Andrej Urbančl, CM**, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msg. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: msg. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia**, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, faks 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. in faks 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. + faks 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan***KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2**tel. + faks 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23,
tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135